

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

10 ΗΜΕΡΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 667

ΑΘΗΝΑΙ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1970

ΣΥΝΕΧΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΩΡΑΡΙΟΝ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐργασίαν τοῦ Συμβούλου τῆς Δ.Ο.Ε. κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ἐπέχουσας θέσιν κυρίου ἄρθρου, ὡς στοχοῦσα τὰς ἀπόψεις τῆς Διοικήσεως καὶ ἀνταποκρινόμενη πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Κλάδου.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού τὸ πρόβλημα τῆς πρωϊνῆς συνεχῆς σχολικῆς ἐργασίας τίθεται ἐπὶ τάπητος διὰ συζήτησιν καὶ ἔρευναν.

Αἴτημα παλαιῶ τῶν Γενικῶν τοῦ Κλάδου Συνελεύσεων, χωρὶς μέχρι τώρα νὰ ἔχη ληφθῆ μιὰ ὀριστικὴ ἀπόφασις διὰ τὴν λύσιν ἐνὸς τόσον σοβαροῦ προβλήματος. Καὶ ἔχουν κατὰ καιροὺς διατυπώσει τὴν γνώμην τους, ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου, ἔγκριτοι καὶ διακεκριμένοι τῆς Χώρας μας, ἀλλὰ καὶ ξένοι, Παιδαγωγοί.

Γνώριμο τὸ θέμα ὡς πρόβλημα σπουδαῖο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπασχολήσει σοβαρῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν Παιδαγωγικὰ Συνέδρια Ἐπιθεωρητῶν καὶ Διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἄνωτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἐπιχειρήται ἡ ἐπίλυσίς του.

Διὰ νὰ εὕρη τὴν ὀρθολογιστικὴν λύσιν του θὰ πρέπει — διὰ νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς — νὰ στηριχθῆ εἰς ἐμπειρικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ δεδομένα, εἰς ἐπιστημονικὰ ἐρεύνας, αἱ ὁποῖαι νὰ ἔχουν σοβαρῶς ἀποφανθῆ διὰ τοὺς δύο βασικοὺς καὶ ζωντανοὺς παράγοντας, τούτέστιν τὸ παιδί καὶ τὸν Διδάσκαλον. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι παράγοντες, οἱ ὁποῖοι περικλείουν περισσότερα προβλήματα δι' ἑξέτασιν καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστημονικὴ των λύσις ἀποτελεῖ τὰς προϋποθέσεις μιᾶς ὀρθῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ θέματος.

1. ΤΟ ΠΑΙΔΙ.

α) Εἶναι γεγονός ὅτι τὸ παιδί θὰ πρέπει νὰ τεθῆ εἰς ἔρευναν ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀπόψεως διὰ νὰ ἐξαχθοῦν τ' ἀπαραίτητα ἐπιστημονικὰ συμπεράσματα πρὸς διοργάνωσιν ἐνὸς νέου τρόπου σχολικῆς ἐργασίας μετ' ἀσχετοῦ μεθοδολογικῶν πνεύμα. Εἰς ἡμᾶς μόνον ἐμπειρικῶς ἔχει ἀντιμετωπισθῆ τὸ θέμα, διὰ τοῦτο ἐπικαλούμεθα τὰ ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν ξένων ἐρευνητῶν συνταχθέντα καὶ παρ' ἰδικῶν μας παιδολόγων υἱοθετηθέντα συναφῆ πορίσματα, ἰδιαίτερον δὲ εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν κόπωση τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ὑγιεινὴν τῆς σχολικῆς ἐργασίας αὐτῶν.

Καὶ εἶναι ἐξ ἀμέσου ἀντιλήμενος γνωστὸν εἰς ὄλους μας ὅτι ἡ σήμερον κρατοῦσα κατάστασις, ἐπιδρᾷ δυσμενέστατα εἰς τὴν ὑγίαν τῶν μαθητῶν τῶν χωριῶν καὶ τῶν περισσοτέρων πόλεων τῆς πατρίδος μας, οἱ ὁποῖοι ἐκ τοῦ σχολικοῦ προγράμματος ὑποχρεοῦνται νὰ μεταβαίνουν 5 ἀπογεύματα ἐβδομαδιαίως ἄνευ καὶ ἐλαχίστης ἀναπαύσεως, μετὰ τὴν λήξιν τῆς προμεσημβρινῆς ἐργασίας, καὶ νὰ στεροῦνται οὕτω τοῦ ἀναγκαίου δι' αὐτοὺς ὕπνου. Καὶ γνωρίζομεν ἐπίσης ὅλοι τὴν τεραστίαν σημασίαν τοῦ ὕπνου διὰ τὴν συστηματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξέλιξιν τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν τοῦ παιδιοῦ, ὅπως ἐξ ἴσου γνωρίζομεν ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ τελεία πέψις, ἀπαιτεῖται χρονικὸν διάστημα δι' ἀνάπαυσιν πλέον τῶν 3 ὥρῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς μεσημβρινῆς τροφῆς.

Οὕτως εὐκόλως διαπιστώνεται ἡ πρόωρος κόπωση τῶν μαθητῶν καὶ ἡ μειωμένη ἀπόδοσις εἰς τὰ ἀπογευματινὰ διδασκόμενα μαθήματα, ἐπὶ πλέον δὲ ἀποτελεῖ τούτο καὶ τὸ σημαντικώτερον ἴσως αἷτιον ἀποστροφῆς πρὸς τὸ σχολεῖον καὶ τῆς μαθήσεως ἢ φιλιανανγωγίας γενικώτερον. Ὡς συνέπεια τούτου ἀποτελεῖ τὸ γεγονός ὅτι, διὰ τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως νυσταλέων μαθητῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδιάφορων, σπαταλᾶται ματαίως ὁ χρόνος οὗτος τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως εἰς τὸ σχολεῖον ἀφ' ἐνός, καί, ἀφ' ἑτέρου

περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον ὁ ὑπολειπόμενος καὶ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν προπαρασκευὴν κατ' οἶκον αὐτῶν καὶ ἐμπέδωσιν εἰς διδασκόμενα μαθήματα χρόνος. Τούτο συντελεῖ ὥστε καὶ ἡ ἐπίδοσις εἰς ὅλα τὰ μαθήματα νὰ εἶναι ἠλαττωμένη αἰσθητῶς.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὅλοι γνωρίζομεν τὴν ἑλλιπῆ φοίτησιν τῶν ἀγροτοπαίδων κυρίως εἰς τὰ σχολεῖα κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ὀφειλομένην κυρίως εἰς λόγους κακοκαρίας τῶν χειμῶνα, εἰς ὑψηλὴν ζέσθη ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως μέχρι λήξεως τοῦ διδακτικοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοιούτους ἐπικουρικῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν εἰς γεωργικὰς ἐργασίας τῶν γονέων των. Καὶ πρέπει ἐνταῦθα νὰ σημειωθῆ ὅτι τὸ ἀγροτόπαιδο Ἑλληνοπόυλο, ἀπὸ τῆς μικροτέρας αὐτοῦ ἡλικίας, δὲν παύει νὰ εἶναι βιοτικῆ μερὶς τῆς οἰκογενείας προσφέρον, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, σημαντικὸν ἔργον εἰς τὴν οἰκιακὴν ἐργασίαν καὶ ἐπομένως, διὰ τοῦ τρόπου τούτου, χρησιμοποιεῖται ὁ ἐλεύθερος τούτου χρόνος καὶ συμβάλλει ὁ μαθητὴς εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἐθνικῆς τοιαύτης. Τούτου ὅλοι σχεδὸν ἔχομεν βιώματα.

Ἐδῶ δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν καὶ τοὺς μεγάλους κινδύνους πού διατρέχει τὸ παιδί ὅταν τετράκις διανύῃ τοὺς δρόμους, καὶ κατὰ κανόνα μακρυνούς, ἄνευ συνοδοῦ διὰ τὴν μετάβασιν του εἰς τὸ σχολεῖον μετ' δυσμενῆς καιρικῆς συνθήκας κατὰ τὸν περισσότερο χρόνον, ὅπως εἰς τὸ ὑπερβολικὸν ψυχὸς καὶ τὸν ἀφόρητον καύσωνα, τὰς ραγδαίας καὶ συνεχεῖς βροχοπτώσεις καὶ τὰς μεγάλας χιονοπτώσεις εἰς τὰ χωριά τῆς πατρίδος μας.

β) Ὁ σημερινὸς μαθητὴς ζῆ εἰς σύγχρονον οἰκογένειαν καὶ κοινωνίαν καὶ αἱ ἀπαιτήσεις ἀμφοτέρων τούτων ἀπὸ αὐτὸ εἶναι τεράστιαι. Πῶς ὅμως δύναται τούτο ν' ἀνταποκριθῆ εἰς αὐτὰς τὰς ὑποχρεώσεις, ὅταν σπαταλᾷ τὸν πολὺτιμον χρόνον εἰς τὸ νὰ πηγαίνει ἐρχεται εἰς τὸ Σχολεῖον 4 φορές ἡμερησίως;

Σήμερον οἱ μαθηταὶ ἔχουν ἀνάγκην ἐλευθέρου πρὸς μελέτην χρόνου, ὅπως ἔχουν τούτο οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου, διὰ τὴν κατ' οἶκον ἀναθεθεῖσαν εἰς αὐτοὺς σχολικὴν ἐργασίαν, δι' ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν, φοίτησιν εἰς Ὡδεῖα κλπ. Καὶ εἰς τὸ τελευταῖο χωριοῦδάκι τῆς Πατρίδος μας σήμερον οἱ μαθηταὶ, τῶν ἀνωτέρω ἰδίᾳ τάξεων, τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐκμανθάνουν ξένας γλώσσας, διότι ὑπάρχει εὐχέρεια εἰς συγκοινωνιακὰ μέσα διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς γειτονικὰς κωμοπόλεις ἢ πόλεις ἔνθα τὰ Ἰνστιτούτα ξένων γλωσσῶν. Ἄλλ' ἐν πολλοῖς καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Διδάσκαλοι ξένων γλωσσῶν περιέρχονται τὰ χωρία πρὸς τούτο εἰς τακτὰ χρονικὰ διαστήματα τῆς ἐβδομάδος. Δὲν εἶναι οὕτωσι. Εἶναι πραγματικῶς τὴν ὁποῖαν ὁ γονεὺς τοῦ χωρίου ζῆ καί, ἐνῶ προσφέρει ἄφθονα τὰ μέσα, δὲν ἐννοεῖ τὸ παιδί του νὰ ὑστερῆ ἐναντι τῶν παιδιῶν τῆς πόλεως. Καὶ αὐτὸ ἐνέχει καὶ ἐθνικὴν σημασίαν, διότι ἀνακόπτει τὸ ρεῦμα τῆς ἀστυφιλίας μετὰ τὸ νὰ ἰκανοποιήται ἡ φιλοδοξία γονεὺς - παιδιοῦ, διαδιδόντων εἰς τὸ χωρίον.

Ἄλλ' ὁ ἐλεύθερος χρόνος ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς φιλιανανγωγίας, εἰς τὴν ὁποῖαν ὀφείλει τὸ Σχολεῖον νὰ συνηθίσῃ τὸ παιδί, διὰ τὴν ἀνεύρεσιν πηγῶν γνώσεως πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς μαθήσεώς του εἰς τὰ μαθήματα ἐκ διαφόρων ἐγκυκλοπαιδικῶν διβλίων, ἐγκυκλοπαιδειῶν κλπ.

Καὶ ὑπάρχει ἡ ἐγκυκλοπαιδεῖα εἰς κάθε σπίτι σήμερον, διότι ἡ οἰκογένεια προμηθεύεται ταύτην διὰ τευχῶν τῶν 5 δραχμῶν. Ἐάν τὸ σχολεῖον δὲν ὀπλίσῃ τὸν ἀποφοιτήσαντα μαθητὴν του μετὰ τὴν ἕξιν πρὸς μελέτην, ὀρθὴν χρῆσιν τῶν πηγῶν γνώσεως καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν γνώσεως εἰς ἀξιώματα τῆς ζωῆς, δὲν δύναται νὰ ἐπαναπαύεται ὅτι ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ του. Τὸ ὅτι οἱ νέοι σήμερον δὲν

μελετούν Ἑλληνικὴν λογοτεχνίαν ἐπαρκῶς ἢ καθόλου ὀφείλονται καὶ εἰς Ἑλλειψιν διαθεσίου πρὸς τοῦτο χρόνου ἀπὸ τῆς φοιτήσεώς των εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον.

Δεδομένον ὅτι, ὡς ἔχει σήμερον ἡ ὀργάνωσις τῆς ὅλης σχολικῆς ἐργασίας, δὲν παρέχεται εἰς τοὺς μαθητὰς χρόνος πρὸς παιχιδίαι καὶ ψυχαγωγίαν εἰς τὸ σχολεῖον, δηλ. σχολικὴ ζωὴ, ἐπιβάλλεται εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν νὰ δημιουργήσωμεν μίαν « Παιδαγωγικὴν σχολήν » τῶν παιδιῶν καὶ ἐπομένως τὸ πρόβλημα δὲν λύεται μὲ τὸ νὰ κλειώμεν αὐτὰ ὡσας ὥρας περισσώτερον ἢμποροῦμεν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν σχολείων, ἀλλὰ πῶς θ' ἀπασχολήσωμεν αὐτὰ ἔξω ἀπ' αὐτό.

Καὶ γνωρίζομεν ὅτι αἱ διάφοροι κοινωνικαί, καλλιτεχνικαί, ἀθλητικαὶ καὶ ψυχαγωγίαι ἀπασχολήσεις, εἶναι ἐξ ἴσου σπουδαῖαι μὲ τὴν διδασκαλίαν, διότι οὕτως ἡ ἐκπαίδευσις πλησιάζει περισσώτερον πρὸς τὴν ζωὴν. Πρέπει τὸ ζήτημα αὐτὸ τῆς καλῆς χρήσεως τοῦ ἐλευθέρου χρόνου, χωρὶς ἀμφισβήτησιν ν' ἀποτελέσῃ ἓνα ἀπὸ τὰ κρίσιμα Παιδαγωγικὰ προβλήματα τῆς σήμερον.

Ἐπειδὴ τὰ προεκτεθέντα ἔχουν ἐμπειρικὴν προέλευσιν, δυνατόν νὰ ἐγείρουν εἰς μερικοὺς ἀμφισβητούμενην ἀξιοπιστίαν.

Διὰ τοῦτο θὰ ἐπικολοσθῶ τὰ ἐξ ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ξένων ἐρευνητῶν, πορίσματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν κόπωσιν τῶν μαθητῶν καὶ τῆς ὑγιεινῆς τῆς σχολικῆς ἐργασίας. Τὰ πορίσματα ταῦτα ἔχουν παραδεχθῆ καὶ δημοσιεύσει ἰδικοὶ μας παιδολόγοι καὶ ἐπομένως δὲν στεροῦνται ἐπιστημονικῆς ἀξίας καὶ κύρους οὔτε ἐπιδέχονται ἀμφισβήτησιν. Ἀπεναντίας μάλιστα ἔχουν ὑποστηρίξῃ τὴν βεβαιότητα τῆς πείρας τῶν Ἑθνικῶν μας δεδομένων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, ὁπότε καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπικύρωσις αὐτῶν θεωρεῖται ἀναγκασίτη. Διὰ τὸ φαινόμενον τῆς σχολικῆς κοπώσεως ἐν προκειμένῳ ἔχουν δοθῆ ἀπὸ ἐιδικούς, ἐν περιλήψει, καὶ κατὰ καιροὺς πολλὰ ἐμπεριστατωμένα καὶ ἐρμηνευτικὰ περιγραφαί.

Κοινοτοπία ἀνιερῆ θ' ἀπέτελε ἡ ἐπανάληψις τῶν πορισμάτων τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν. Ἰσοτόσο θὰ διεξέλθωμεν τὰ σπουδαιότερα, ἴδια ἐκεῖνα ποὺ ἔχει ἐπιβεβαιώσει ἡ ἔρευνα ὄλων ἡμῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διδασκαλικῆς μας ὑπηρεσίας.

Εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ὅτι μετὰ ἀπὸ κάθε μυϊκὴν ἐργασίαν ἀκολουθεῖ ἐλάττωσις τῆς συστατικῆς ἰκανότητος τῶν μυῶν, ἡ ὁποία εἶναι διάφορος ἀναλόγως τῆς ἐκτελεσθείσης μυϊκῆς ἐργασίας. Ἐπειτα ἀπὸ ἀνάπαυσιν παρέχεται αὐτῇ καὶ οἱ μῦες ἀπανακτοῦν πλήρως τὴν πρὸ τῆς ἐργασίας κατὰ φύσιν κατάστασιν. Καὶ προκαλεῖται ὁ σωματικὸς κόπωσις, διότι κατὰ τὰς μυϊκὰς συστολάς παράγονται προϊόντα καύσεως, δηλαδὴ καματογόνοι οὐσίαι, αἱ ὁποῖαι συσσωρεύονται ἐντὸς τοῦ μυϊκοῦ ἐπαρεγγύματος ἢ δὲν ἀπομακρύνονται διὰ τῆς κυκλοφορίας ἢ ἐν μέρει μόνον ἀπομακρύνονται ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ. Αἱ ὁδοὶ διὰ τῶν ὁποίων, ὡς γνωστὸν, ἀπεκρίνονται αἱ καματογόνοι οὐσίαι μετὰ τὴν μυϊκὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀκαλοῦσιν ἀνάπαυσιν, εἶναι τὸ δέρμα, οἱ πνεύμονες καὶ τὰ νεφρά. Ἐὰν δὲ διὰ λήψεως τροφῆς προστεθοῦν διὰ τῆς κυκλοφορίας νέαι θρεπτικὰ οὐσίαι τότε ἀποκαθίσταται πλήρως ἡ φυσιολογικὴ κατάστασις, ἥτις ὑπῆρξε πρὸ τῆς ἐργασίας.

Τὸ ἴδιο περίπου συμβαίνει καὶ μὲ τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν, διότι καὶ κατ' αὐτὴν ἐπέχεται κόπωσις ἐπειδὴ εἰς τὰ ἐγκεφαλικά κύτταρα γίνονται καύσεις καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν συσσωρεύονται εἰς τὸν ἐγκέφαλον προκαλοῦν τὴν διανοητικὴν κόπωσιν. Μετὰ ἀπὸ ἀνάλογον ἀνάπαυσιν ὁμοῦ παρέχεται αὐτῇ, διότι ἐν τῷ μεμαζῶ ἔχουν ἀπεκκριθῆ αἱ καματογόνοι οὐσίαι. Ἐπομένως καὶ ἡ σωματικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ κόπωσις εἶναι φαινόμενον φυσιολογικὸν καὶ ἀπομακρύνεται ὅταν διακοπῆ ἡ ἐργασία καὶ ἀκολουθήσῃ ἀνάπαυσις. Ὑπάρχει ὁμοῦ σχετικὴ διαφορὰ εἰς τὰς δύο μορφὰς κοπώσεως, ὡς ἡ διανοητικὴ ἐργασία δυνατόν νὰ προκαλέσῃ, εἰς ὀριζόμενας, φυσικὰ, περιπτώσεις, διαταραχὰς εἰς τὴν ψυχικὴν ἰσορροπίαν τῶν μαθητῶν μὲ δυσμενεῖς συνεπεῖας καὶ διὰ τὴν διανοητικὴν ἐξέλιξιν καὶ ὀριμότητα καὶ διὰ τὴν σχολικὴν ἐπίδοσιν.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν φυσιολογικῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν γνωρισμάτων αὐτῶν τῆς διανοητικῆς ἐργασίας, διότι εἶναι εἰς ὅλους μας γνωστά, π.χ. ἡ αὔξησις τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἀναπνοῶν, αὔξησις τῶν συστολῶν τῆς καρδίας κλπ.

Δὲν θὰ παραλείψωμεν ὁμοῦ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἐιδικοὶ ἐρευνηταὶ διαστέλλουν ἐτι πλέον τὰ αἷτια τῆς διανοητικῆς κοπώσεως.

α) Εἰς ἀτομικά. Εἰς αὐτὰ ὀφείλονται βεβαρημένοι κληρονομικαὶ καταβολαί, λόγοι ὑγείας, ἀνεπάρκεια ὕπνου, ἀθλια συνθηκαὶ διαδιδάσεως κατ' οἶκον, ὑποσιτισμός, ἡ χαλάρωσις τῶν οἰκογενειακῶν θεσμῶν, ἡ ἀδιαφορία γονέων διὰ παροχὴν πάσης βοήθειας εἰς τὰ παιδιὰ των. Πάντα ταῦτα ἐπιταχύνουν τὴν κόπωσιν διότι μειοῦται ἡ διάθεσις διὰ κάθε ἐργασίαν καὶ μάθησιν.

β) Εἰς ὁμαδικὰ τῆς σχολικῆς ζωῆς. Εἰς αὐτὰ περιλαμβάνονται τὰ ἐλεεινὰ διδασκῆρια, τὸ ἀκατάλληλον ὄραριον διδασκαλίας, ἀνεπάρκεις θέρμανσις, ἑλλειψίς ἐπαρκοῦς χώρου δι' ἐλευθέρως κινήσεις κ.ἄ. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι διὰ τῆς φοιτήσεως τῶν μαθητῶν εἰς τὸ σχολεῖον δημιουργοῦνται δυσμενεῖς προϋποθέσεις διὰ τὴν φυσιολογικὴν συστηματικὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, διότι εἰς αὐτὸ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παρακολουθοῦν ἐπὶ πολὺν χρόνον

τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον μὲ μεγάλῃν ἔντασιν τῆς προσοχῆς. Δηλαδὴ ἐντείνουσι κατὰ τρόπον ἰσχυρὸν τὰς διανοητικὰς δυνάμεις των, ὑφίστανται δεσμεύσεις διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως, ἐργάζονται ὑποχρεωτικῶς σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα καὶ καθηλώνονται ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους εἰς τὸ θρανίον. Ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ὅτι ὅλα τ' ἀνωτέρω ἐπιδρῶν ἀνασταλτικῶς ἐπὶ τῆς σωματικῆς τῶν μαθητῶν ἀναπτύξεως μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκαλῆται πολλὰκις νευρασθένεια, ἀναμία κλπ.

Ἄλλὰ δυνατόν νὰ γεννηθῆ τὸ ἐρώτημα : Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν πρέπει καθόλου νὰ φοιτοῦν τὰ παιδιὰ εἰς τὸ σχολεῖον ; ἢ ἡ πρωτὴ ἐργασία θεραπεύει τὰς ἀνάγκας τῶν μαθητῶν ; Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ εἶναι δυνατόν ν' ἀρνηθῶμεν τὰς γενικωτέρας ἐπιδιώξεις τοῦ σχολείου καὶ νὰ μὴ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὸ κεφάλαιο τῆς διδασκαλίας ὕλης. Ἄλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθοῦν πάντα ταῦτα κατὰ τὸν προμεσημβρινὸν χρόνον, ὅστις θεωρεῖται ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐξάντησιν τῆς διδασκαλίας ὕλης διὰ τῆς παρατάσεώς του ἕως τὴν 1 ἢ 2 μ.μ.

2. Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

α) Ἡδὴ ἔχει γίνεῖ ὑπὸ πάντων παραδεκτὸν ὅτι ὁ Διδάσκαλος λόγω τῆς ἰδιομορφίας καὶ πολυπραγμοσύνης τοῦ λειτουργημάτων του ὑπόκειται εὐκολώτερον, παντὸς ἄλλου, εἰς κόπωσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας σχολικῆς ἐργασίας ποῦ προβλέπει τὸ Σχολικὸν Πρόγραμμα.

Ἡ Πολιτεία δὲν ἔχει ἀσχοληθῆ ποτὲ μὲ τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνοχὴν τοῦ διδασκάλου, παραγνωρίζουσα ὅτι οὗτος εἶναι ἡ ψυχὴ πάσης διδασκαλικῆς ἐνεργείας καὶ ὅτι, ὅταν καλῆται νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἔπειτα ἀπὸ ἐξαντλητικὴν πρωτὴν ἐργασίαν 5 ὥρων περίπου, κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, δὲν αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἀποδοτικὸν καὶ ἰκανὸν νὰ προσφέρῃ ἔργον οἷον τὴν πρωτὴν προσέφερεν.

Τοῦτο ὁμοῦ, εἶναι εἰς βάρος τῆς μαθητιώσεως νεολαίας μόνον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐνῶ διὰ τὰ Γυμνάσια οὔτε κἄν συζητεῖται παρόμοιον θέμα, διότι κατὰ τρόπον σιωπηλὸν ἐθεσπίσθη εἰς αὐτὰ ἡ συνεχὴς προμεσημβρινὴ ἐργασία.

β) Παρὰ τὸ κυρίως ἔργον τοῦ ἐντὸς τοῦ Σχολείου ὁ Διδάσκαλος, ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα καὶ νὰ φέρῃ καρποὺς ἢ εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπιδρασίως του, θὰ πρέπει νὰ ἐργασθῆ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐκτὸς τοῦ Σχολείου τομέων.

Ἀποτελεῖ τοῦτο τὸ ἕτερον βασικὸν σκέλος τῆς ἐργασίας του. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῶν Σχολείων τῆς Χώρας μας εὐρίσκειται εἰς χωρία κάτω τῶν 1000 ἢ 1500 κατοίκων ἀσχολουμένων κυρίως μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἢ τὴν κτηνοτροφίαν. Ὅποτε ἡ κοινωνικὴ ἀκτινοβολία τοῦ Σχολείου ἐπιβάλλει εἰς τὸν διδάσκαλον νὰ συνεργάζεται μὲ τὰς τοπικὰς Ἀρχάς, νὰ ὀργανώῃ συγκεντρώσεις γονέων, νὰ ἰδρῆ ἐπιμορφωτικὰ κέντρα καὶ μορφωτικὰ Λέσχας, νὰ ὀργανώῃ κοινοτικὰς Βιβλιοθήκας, Κοινοτικὰ γυμναστήρια, νὰ διδάσκῃ εἰς Σχολεῖα ἀναλαφιδῶν, νὰ πρωτοστατῆ εἰς διανοίξιν κοινοτικῶν δρόμων, εἰς ὕδρευσιν, διὰ πλατείας, ἡρώα, εἰς δενδροφυτεύσεις καὶ ἀναδασώσεις, νὰ ὀργανώῃ μαθητικὰ συσσίτια κλπ.

Ποῖος ἄλλος δημόσιος ὑπάλληλος ἐργάζεται τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἄνευ ὑπερωριακῆς ἀμοιβῆς καὶ μὲ σημαντικὴν ὠριαίαν ἀποζημίωσιν ; Οὐδεὶς.

Πῶς λοιπὸν νὰ δυνηθῆ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τόσον πολυσιχιδῆ καὶ κοπιώδες ἐκπολιτιστικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνέθεσεν ἡ Πολιτεία, ὅταν δὲν ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν του ἐλευθέρως τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ; Καὶ πράττει πάντα ταῦτα ἀμισθί.

Συμφέρει τὸν μαθητὴν, τὴν Πολιτείαν, τὴν κοινωνίαν, τοῦ χωριοῦ ἰδίας, νὰ διαθέσῃ ὁ διδάσκαλος τὰς δύο ἀπογευματινὰς ὥρας εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ σχολείου διδασκῶν τεχνικὰ κυρίως μαθήματα ἢ Γυμναστικὴν, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν, δι' ἀναλόγως διαρθρώσεως τοῦ ὄρωλογίου Προγράμματος τοῦ Σχολείου, νὰ ἐντάξῃ εἰς τὴν πρωτὴν τὴν ἐργασίαν, διὰ παρατάσεως αὐτῆς μῆδος ὥρας, ἢ νὰ δοθῆ ὄλος εἰς τὸ προαναφερθὲν ἐκπολιτιστικὸν ἔργον, διὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ὁποίου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀνακόπεται καὶ τὸ ρεῦμα τῆς ἀστυφιλίας ;

Τὸ δεύτερον ἀναντιρρήτως. Ἄς γίνῃ μία ἔρευνα παρ' ἄρμοδιον πρὸς τοῦτο τοῦ Ὑπουργείου μας παραγόντων, οὐχὶ ὁμοῦ ἐκ τῶν γραφείων τούτων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἐξετάσεως καὶ μελέτης τοῦ περιβάλλοντος καὶ λοιπῶν παραγόντων ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὁ Διδάσκαλος διαβίῃ καὶ «μάχεται» διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀνωτέρω.

Εἰς σχολεῖα ὅπου ἡ ἡμερησία ἐργασία διεξάγεται μὲ μικρὰν διακοπὴν κατὰ τὴν μεσημβρίαν οἱ διδάσκαλοι δὲν ἔχουν εἰς τὴν διάθεσιν των τὸν ἀπαιτούμενον δι' ἀνάπαυσιν χρόνον, διὰ τὴν προσήκουσαν προπαρασκευὴν εἰς τὸ διδασκτικὸν ἔργον των, διὰ τὴν διάρθρωσιν τῶν γραπτῶν ἐργασιῶν τῶν μαθητῶν, διὰ τὴν συμπλήρωσιν, διὰ μελέτης, τῆς ἐπιστημονικῆς των καταρτίσεως, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν διαφόρων κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων, διὰ τὴν θεραπείαν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν, διὰ τὴν στοιχειώδη ψυχαγωγίαν των καὶ τέλος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν εὐρύτερας κοινωνικῆς δραστηριότητος. Καὶ

συμβαίνουν όλα ταύτα επί ζημιά του ίδιου του διδασκάλου και του έργου του όταν δημόσιοι υπάλληλοι διαφόρων άλλων κρατικών υπηρεσιών έχουν προμεσημβρινόν συνεχές ωράριον εργασίας χωρίς να υποβάλλονται εις ουδεμίαν υποχρέωσιν προσθέτου κατ' οίκον διατεταγμένης εργασίας.

α) Ο Έλληνικός λαός έχει ανάγκην πολιτικής αγωγής, διακηρύσσουσιν οι Κυβερνητικοί Έπίσημοι. Ποίος άλλος δημόσιος υπάλληλος, έκτός του διδασκάλου, θ' αναλάβη τὸ διαφωτιστικὸν τοῦτο ἔργον, εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν ὑπαίθρου;

γ) Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὁ Διδάσκαλος τῆς ὑπαίθρου ἐπιφορτίζεται καὶ μὲ τὰς κάτωθι ἐξωσχολικὰς υποχρεώσεις, πρῶτον ὡς καὶ ἀμισθὶ καὶ συμμετέχει:

Εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἀπορίας, τὴν ἀπογραφὴν κτηνῶν καὶ ὀχημάτων, τὴν ἐπιτροπὴν ὑγειονομικῆς περιθάλψεως τῶν ἀγροτῶν, εἰς τὰς ἐκλογὰς Νομαρχιακῶν Συμβούλων, τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἀποσφράγισιν ἀμβύκων, τὴν ἐπιτροπὴν διανομῆς εἰδῶν διατροφῆς εἰς ἀπόρους, εἰς ἄλλους τοὺς ἐράνους, τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν μίσθωσιν ὑγειονομικῶν σταθμῶν, τὴν ἐπιτροπὴν συντάξεως Στρατολογικῶν πινάκων, τὴν ἐπιτροπὴν συντάξεως Μητροῶν ἀρρένων κλπ.

Ποῖος υπάλληλος ἄλλης κατηγορίας συμμετέχει εἰς τόσας ἐπιτροπὰς καὶ Συμβούλια ἄνευ ἀπολαῶν; Οὐδεὶς. Δὲν δικαιούται τοῦλάχιστον, δι' οὗς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν λόγους, μίαν νέαν διαρθρώσεως τοῦ σχολικοῦ προγράμματος, ὥστε νὰ παρέχεται εἰς τὸν διδασκάλον αὐτὸν ἢ σχετικῆς πίστωσης χρόνον διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἀνωτέρω ἔστω τιμητικῶς καὶ ἀμισθὶ; Εἶναι καὶ ὁ διδάσκαλος ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς, φύσις καὶ πνεῦμα, σῶμα καὶ ψυχὴ, βίος καὶ λόγος. Ἐπειτα καθ' ὃν χρόνον ὑπηρετεῖ εἰς χωρὶα ὄρευνά ἢ μὴ τῆς Πατρίδος στερεῖται τῆς ἐπαφῆς μὲ τὸ κέντρον, τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ, διότι καὶ αὐτὴν τὴν Κυριακὴν, ὅταν ὄλοι οἱ λοιποὶ υπάλληλοι ἀναπαύονται ἢ πραγματοποιοῦν ἐκδρομὰς, ὁ Διδάσκαλος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τελέσῃ τὸν τακτικὸν ἐκκλησιασμὸν τῶν μαθητῶν του καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ πραγματοποιήσῃ συγκεντρώσεις γονέων, ὁμιλίαις ἐπὶ ἔθνικου περιεχομένου κλπ.

Τ' ἀνωτέρω συλλήβδην πρέπει ν' ἀποτελέσουν πρόβλημα πρὸς λύσιν καὶ δὲν πρέπει ν' ἀνατίθενται ἀβασανίστως τόσαι ὑποχρεώσεις εἰς τὸν Διδάσκαλον.

3. ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ.

α) Αἱ εἰδικαὶ συνθήκαι ἐργασίας τῆς ὑπαίθρου.

Οἷοσδήποτε διδάσκαλος καὶ εἰς οἰανδήποτε κλίμακα τῆς πυραμίδος τῆς Ἐκπαιδεύσεως εὐρίσκειται ἔχει βίωμα τῶν σκληρῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας σήμερον ἐργάζεται τὸ σχολεῖον. Δὲν διαφεύγει οὐδενὸς τῆς ἀμέσου ἀντιλήψεως καὶ ἐμπειρίας αἱ μεγάλαι ἀποστάσεις, τὰς ὁποίας τετρακίς διανύουσιν οἱ μαθηταὶ διὰ τὴν προσέλευσιν των εἰς τὸ σχολεῖον κατὰ τὰς πρωϊνὰς καὶ ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς ἐργασίας τούτων. Συνέπεια τούτου εἶναι ἡ πλημμελὴς φοίτησις τῶν μαθητῶν εἰς τὸ σχολεῖον. Διότι καὶ ὁ γονεὺς τοῦ πλέον μικροῦ χωρίου τῆς ἐσχρατίας τῆς πατρίδος μας ἀντιλαμβάνεται τὸν σαδιστικὸν αὐτὸν τρόπον «τοῦ σχολείου» πρὸς τὸ παιδί καὶ δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοῦτο νὰ διέρχεται ἀποκρήμους χαράδρας, ποταμούς, χειμάρρους, διὰ νὰ φοιτήσῃ ἐπὶ 1 1/2 ὥραν τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ κάμῃ γυμναστικὴν ἢ ἰχνογραφίαν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν. Πρωτὶμὰ νὰ ἀποσχολήσῃ τοῦτο, μετὰ τὴν περαιοῖσιν τῆς κατ' οἶκον ἐργασίας, εἰς τὰς γεωργικὰς καὶ λοιπὰς ἐργασίας τῆς οἰκογενείας, ἔνθα ὄντως, προσφέρει ἔργον ἐπικουρικὸν μὲν ὅμως θετικὸν καὶ προσοδοφόρον εἰς τὸ βαλάντιον τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας.

Αἱ νέαι ἀντιλήψεις περὶ δημιουργίας σχολειοπόλων διὰ τῆς καταργήσεως τῶν μονοθεσιῶν καὶ διθεσιῶν σχολείων, ὄρεινῶν ἰδίως περιοχῶν, εὐρίσκουν ἐν προκειμένῳ δικαίωσιν ἀπόλυτον. Καὶ δραματιζόμεθα ὅτι, ὅταν ἐξασφαλισθῶν αἱ πρὸς τοῦτο δέουσαι συνθήκαι καὶ προϋποθέσεις, θὰ πραγματοποιηθῶν αἱ ὀργανωτικαὶ αὗται σχολικαὶ ἀνακατατάξεις καὶ θ' ἀπαλλαγῇ ὁ μαθητὴς ἀπὸ τὴν ταλαιπωρίαν καὶ τοὺς πολλαπλοὺς κινδύνους.

β) Τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα

Ὅλοι οἱ διδάσκαλοι ἐπανηγύρισαν διὰ τὸν συγχρονισμὸν ἐπὶ νέας βάσεις τοῦ ἰσχύοντος ἤδη Ἀναλ. Προγράμματος. Ἐπειδὴ τὸ πρόγραμμα τοῦτο διέρχεται στάδιον ἐνιαυσίου πειραματισμοῦ, εἶναι καιρὸς πλέον τοῦτο, μετὰ ἐμπειριαστικῆς μελέτης καὶ ἔρευνας, νὰ λάβῃ τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιστημονικῆς ἀριότητος στήριζομένης εἰς τὰ σημερινὰ πραγματικὰ δεδομένα. Πολλὰ ἐπὶ τούτου μελετήματα ἔχουν ἴδει τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ ἔχουν προταθῆ λύσεις διὰ τῆς ἀναδιάρθρωσεως τοῦ ὑπὸ πειραματισμὸν τελούτος Α. Π. ὡς πρὸς τὸ ἑβδομαδιαῖον ὥραριον διδακτικῆς ἀπασχολήσεως τῶν μαθητῶν, τὴν ἐκλογὴν τῆς ὕλης καὶ πρὸ πάντων τὰς ἀπαι-

σεις τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν.

Ἡ κατάργησις τῆς ἀπογευματινῆς ἐργασίας ἄλλωστε εἶναι αἴτημα τῆς ἰδιούτου ἐποχῆς μας. Εἶναι αἴτημα ὄλων τῶν ἐργαζομένων εἰς ὄλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἶναι ἀνάγκη τῆς ζωῆς. Καὶ τὸ σχολεῖον λοιπὸν καὶ ὁ ἐργάτης του δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστο ἀπὸ τὴν ἄνθρωπον πολιτιστικὴν πραγματικότητα τῆς τεταραγμένης κοσμογονικῆς ἐποχῆς μας.

γ) Τὸ διδακτῆριον καὶ ὁ ἄρτιος ὕλικὸς ἐξοπλισμὸς του εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν τῆς σχολικῆς ἐργασίας. Καὶ ἕνα σχολεῖον ποῦ διαθέτει δικὸν τοῦ διδακτῆριον δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇ καὶ τὸ ἀπόγευμα. Καὶ τὰ πλέον σύγχρονα καὶ πληροῦντα πάντας τοὺς ὄρους ὑγιεινῆς σχολικῆς ἐργασίας διδακτῆρια, εὐρίσκονται εἰς τὴν ὑπαίθρου, ἰδιαίτερος μετὰ τὰ μέτρα ποῦ ἔλαβεν ἡ Ἐθνικὴ μας Κυβέρνησις.

δ) Ἰσχυρίζονται οἱ ἐπικροτοῦντες τὴν μεταμεσημβρινὴν ἐργασίαν ὅτι καὶ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Χώρας, Ἀμερικὴ κ.λ.π., τὰ σχολεῖα ἐργάζονται καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Κατ' ἀρχὴν δὲν ἐργάζονται τὰ Σχολεῖα εἰς ὄλα τὰ Κράτη τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας.

Ἐπειτα εἰς ἄλλα Κράτη τὰ σχολεῖα ἐργάζονται μόνον 5 ἡμέρας (Ἀμερικὴ, Γαλλία, Ἑλβετία) διότι οἱ μαθηταὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀργίας (Σάββατον ἢ Πέμπτην) μὲ φροντίδα τῶν γονέων των, ἀπασχολοῦνται δι' ἀπόκτησιν θρησκευτικῶν διωμάτων καὶ θρησκευτικῆς διπαιδαγωγίσεως ἐπειδὴ δὲν διδάσκονται θρησκευτικὰ εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐργάζονται λοιπὸν καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας διὰ νὰ περιλάβουν τὸ προβλεπόμενον ὥραριον σχολικῆς ἐργασίας εἰς πέντε ἡμέρας, ἀντὶ τῶν ἑξ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὰς Χώρας αὐτὰς ἐφαρμόζεται διήμερουσις παιδαγωγικῆ, ἢ ὁποία πραγματοποιεῖται μόνον εἰς ἰδεώδη ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα ἐπιηδρωμένα πλήρως εἰς διδακτικὸν προσωπικόν. Εἰς τὰ ἱδρύματα -σχολεῖα αὐτὰ προσφέρεται συσσίτιον τὴν μεσημβρίαν καὶ ὑπάρχουν πάντοτε αἱ ἀναγκαῖαι διδακτῆρικαὶ ἀνάσεις διὰ τὴν μεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν τῶν μαθητῶν εἰς αὐτὰ. Δι' ἡμᾶς τοῦτο ἀποτελεῖ νοσταλγικὸν δραματισμὸν... Ἀποτελεῖ ὅμως καὶ καθῆκον ὄλων μας νὰ ἐγκύψωμεν εἰς τὴν σχολικὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα μὲ τὰς ἀτελείας καὶ τὰς ὑφισταμένας παντοίας δυσχερείας καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν δεδομένων ἄς προχωρήσωμεν εἰς τὰς δεούσας μεταρρυθμίσεις καὶ ἀνακαινίσεις τῆς.

4. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ.

Τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω ἐμπειρικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ δεδομένα τῆς σχολικῆς πραγματικότητος τῆς Χώρας μας προσδιορίζουν πρόσθετον σοβαρότητα καὶ ἰδιάζουσαν δυσχέριαν διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, αἱ ἀντίθετοι ἀπόψεις τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιδέχονται πλήρη διαλεκτικὸν συγκερασμὸν. Ἐπομένως ἡ δοθησομένη λύσις πρέπει νὰ βασισθῇ εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν θεώρησιν τῶν ἐπιστημονικῶν πορισμάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως καὶ διὰ τὴν πλήρη ἐπιστημονικὴν αἰτιολογίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνταπόκρισιν αὐτῶν εἰς τὰς ἀνάγκας ἐνὸς συγχρόνου μεθοδολογικοῦ πνεύματος ἐργασίας ὑψηλοτέρης ποιτικῆς στάθμης.

Κατόπιν τούτων ἄς ἀποτολήσωμεν ἀπὸ τοῦ ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους ἕναν ἐτήσιον ἔστω πειραματισμὸν διὰ συνεχοῦς (ἡμιημερησίου) σχολικοῦ ὥραριου καὶ παραλλήλως ἄς ὀργανωθῶν πλατεῖαι ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι ἐπὶ τῆς σχολικῆς πραγματικότητος τῆς Χώρας μας, ὡς ἐγένετο κάποτε καὶ εἰς τὰ πρότυπα δημ. σχολεῖα. Καὶ νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι, ἀδιστακτως καὶ ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἐπιφυλάξεως ἀντιμετωπίζοντες σήμερον ὑπ' αὐτὸ τὸ πρῖσμα τὸ κρίσιμον τοῦτο θέμα, θ' ἀνταποκριθῶμεν, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης λύσεως, εἰς τὰ κοινωνικά, ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἐπιστημονικά του αἰτήματα ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι κάθε μελλοντικὴ ἔρευνα θὰ ἐπαληθεύσῃ, θὰ ἐπιβεβαιώσῃ καὶ θὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν ἐνέργειάν μας αὐτήν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Σύμβουλος Δ.Ο.Ε.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (Φ.Ε.Κ. 278)31.10.1969

ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ :

1. Τετράδια Ἀριθμητικῆς — Γεωμετρίας Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικοῦ μὲ σύνολα ἀποτελέσματα καὶ
2. Πρωτότυπα Τετράδια Γραμματικῆς Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικοῦ
3. Τεστ Φυσικῆς Ἱστορίας (γνώσεων καὶ ἐτοιμότητος) Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικοῦ

(Ἄπαντα βιβλία ἐργασίας τοῦ μαθητοῦ)
Ζητήσατέ τα ἀπὸ τὸν βιβλιοπώλην σας

Κεντρικὴ Πώλησις: Λεωφ. Πανεπιστημίου 61, Τηλ. 313.460, 816.263

“ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,”

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 15α — ΑΘΗΝΑΙ — (Τ.Τ. 118)
ΤΗΛΕΦ. 236.547 — 221.316

Ίδιοκτήτης: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ὁδὸς Ξενοφώντος 15α, Ἀθῆναι.

Ἐκδότης καὶ
Διευθυντής Συντάξεως: ΚΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ
Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου Δ.Ο.Ε.,
ὁδὸς Θησέως 14, Ἄνω Δάφνη.
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΙΒΕΡΙΩΤΗΣ
ὁδὸς Σατωβριάνδου 22, Ἀθῆναι.

Ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος... Δρχ.	60.—
Τιμὴ τοῦ φύλλου..... »	1.50
Διὰ τὰς Σχολικὰς Ἐφορείας..... »	60.—
Συνδρομὴ ἐξωτερικοῦ	
Δι' ἀπλὴν ἀποστολὴν Δολλ.	3.—
Δι' ἀεροπορ. »	4.—

«DIDASKALIKON VEMA»

Organ of the Federation of Elementary Teacher's of Greece
Branch Office : 15a Xenophon St. Athens Greece (118)

«DIDASKALIKON VIMA»

(Tribune des Instituteurs)
Organe Officiel de la Fédération des Instituteurs de Grèce
Bureaux : 15a, Rue Xénophon, Athènes Grèce (118)

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΑΞΙΖΕΙ ΕΠΑΙΝΟΣ

Ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος Χαλκιδικῆς, ὑπέικων εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Φιλιατῶν, διενήργησε προαιρετικὸν ἔρανον μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου του καὶ συνεκέντρωσε τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 1.200, ὅπερ ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἀπορφανισθεῖσαν οἰκογένειαν τοῦ ἀειμνήτου συναδέλφου Χρ. Σκολιάκη.

Ὁμοίως ἀπέστειλε 500 δραχμὰς εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου Γιαννιτσῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀπορφανισθέντος τέκνου τοῦ Κων/νου Σαμφωνίδου.

Ὁ ὡς ἄνω Σύλλογος καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας περιπτώσεις ἔχει ἐνισχύσει ἀναξιοπαθούτας συναδέλφους καὶ ἔχει καταδείξει τὰ εὐγενῆ καὶ φιλόφροντα συναισθήματα τὰ ὁποῖα κατέχουν τοὺς συναδέλφους τοῦ ὡς ἄνω Συλλόγου.

Ἀξίζει κάθε ἐπαινος εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τούτου καὶ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν εἰς πάντας τοὺς διδασκάλους τῆς περιοχῆς.

“ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ,”

Εἶναι ὁ τίτλος ἐνὸς μηνιαίου Παιδαγωγικοῦ περιοδικοῦ τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ, τὸ ὁποῖον ἤρχησε νὰ ἐκδίδεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Οἱ «ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» εἶναι ἕνα περιοδικὸν μὲ ἀρίστην ἐξωτερικὴν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν καὶ σὲ σχῆμα καὶ σὲ μέγεθος.

Ἐκεῖνο ὅμως πού ἔχει σημασίαν, εἶναι τὸ περιεχόμενον του, τὸ ὁποῖον ἀπτεταί θεμάτων παιδαγωγικοῦ, ἱστορικοῦ, λογογραφικοῦ καὶ ἐπιμορφωτικοῦ περιεχομένου.

Ἀξίζουν εὐκρινῆ καὶ θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ. Συμβουλίου κ. Σταύρον Μιλωνάκον καὶ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτας του διὰ τὴν τὸσον ὠραίαν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν πρωτοτυπίαν τοῦ περιοδικοῦ των. Ἡ Δ.Ο.Ε. τοὺς συγχαίρει καὶ εὐχεται μίμησιν τοῦ παραδείγματός των.

**ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ**

Διὰ τοῦ Ν. Δ. 189)1969 ἀνεγνωρίσθη ὁ ἀγὼν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ὡς συνέχεια τῶν ἀγώνων τοῦ ἐνδόξου μας Στρατοῦ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 Ἐ 2 ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω Ν. Δ. τος, παρεσχέθησαν ὠρισμένα εὐεργετήματα μόνον εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀγωνιστὰς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως Β' Κατηγορίας. Δυστυχῶς, τῶν εὐεργετημάτων αὐτῶν ἐξαιροῦνται οἱ διδάσκαλοι ἀγωνισταὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ὡς ἐμπίπτοντες εἰς τὴν Α' Κατηγορίαν.

Ἡ Διοίκησις τῆς Δ.Ο.Ε. διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 288)13.10.1969 καὶ 770)20.1.70 ὑπομημάτων τῆς πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν, ἠτήσατο τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὡς ἄνω εὐεργετημάτων καὶ εἰς τοὺς Διδασκάλους, ἀγωνιστὰς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἵνα μὴ πλημμυρίξῃ τὰς καρδίαις των ἡ πικρία τῆς ἀδικίας, οὐδὲ νὰ θεωρητῆ ἡ ἐβελουσία των ἡσσονος σημασίας, ἐναντι τῶν ἀγωνιστῶν ὑπαλλήλων Β' Κατηγορίας.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ἐπαναστατικὴ μας Κυβέρνησις, θὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω δικαιοτάτον αἴτημα, τῶν συναδέλφων ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ἡ Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσις γεραίρουσα τὴν μνήμην τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, ὀργανώνει κατ' ἔτος καὶ κατ' ἔκκαλαι ἔθος, τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς ἡμέρας, ἢν Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς καθιέρωσαν ὡς ἑόρτην ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτῶν εἰς πάντα τὰ σχολεῖα Δημοτικῆς, Μέσης, Ἀνωτέρας καὶ Ἀνωτάτης Παιδείας.

Τοῦ πρὸς τὴν θεῖαν ταύτην ἡμέραν τῆς θρησκείας καὶ τῶν γραμμάτων χρέους, μνήμονες, φορεῖς καὶ ἐνσφικτωταὶ οἱ διδάσκαλοι ἑορτάζουν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν.

Ἀφ' οὗτο τοῦ Βυζάντιον ἐγένετο ἡ ἔδρα τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἀνεγνωρίσθη ὡς ἐπίσημος θρησκεία τοῦ κράτους, τὸ δὲ Βῆμα τῆς ἐκκλησίας διεδέχθη ὁ Ἄμβων τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ἀφ' οὗτο τὴν Ἐθνικὴν, τὴν θύραθεν, ρητορείαν, διεδέχθη ἡ χριστιανικὴ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ρητορεία, πλείστοι ὑπῆρξαν οἱ διαπρέφαντες ποιμένες τῆς ἐκκλησίας εἰς τὸ ὕψηλον αὐτῶν ἔργον τῆς Χριστιανικῆς καὶ Ἐθνικῆς καθοδηγήσεως, τῶν ὑπ' αὐτῶν ποιμενομένων.

Κορυφαῖοι ὅμως πάντων τούτων ἔστησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦ οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες θεοὶ πατέρες καὶ θεοὶ διδάσκαλοι.

Εἰς τὴν τριάδα τῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν μας, συναντῶνται εἰς μίαν περιλήμψον σύνθεσιν μοναδικῆς ἀκτινοβολίας, ἡ πεμπτοσύνη τῆς ἑλληνικῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος μὲ τὸ ἀνίσπερον φῶς τῆς θρησκείας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι συνεδύσαν τὴν ἑλληνικὴν σοφίαν μὲ τὸν Χριστιανισμόν, τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ γράμματα μὲ τὴν νέαν θρησκείαν.

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Γρηγόριος καὶ ὁ βραδύτερον ὁ Χρυσόστομος, ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομὴν δλων τῶν ἐμπνεύσεων καὶ δλων τῶν τεχνωμάτων τῆς ρητορείας. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ὑπέκρουσε εἰς τὴν εὐφύϊαν αὐτῶν, φανερώει ἀπαντὰ τὰ νεοφανιζόμενα (καινοφανῆ) τῆς Χριστιανικῆς πίστεως δόγματα καὶ οὗτοι ὑπερέβαλον κατὰ τὴν εὐγλωττίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἀπαντὰς τοὺς ἐτι σωζομένους ἐθνικοὺς σοφιστὰς, ἀποτελέσαντες ἐποχὴν λόγου νέαν, μεγάλην καὶ ἔνδοξον διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἡ ἐν Λιμῶ καὶ Αὐχμῶ δμιλία τοῦ Βασιλείου περικλείει ἀπαντὰς τοὺς θησαυροὺς τῆς εὐγλωττίας καὶ τῆς ἐπιστήμης. Διὰ τοῦ πρὸς τοὺς νέους λόγου του εἰπὼς ἔν ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων νὰ διακρύψουσι ὅτι τὰ κλασσικὰ γράμματα δύνανται καὶ ἐπιβάλλεται ν' ἀποτελέσουν τὸ προπαρασκευαστικὸν στάδιον διὰ τὴν μελέτην τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Εἰς τὰ ἴδια δῆματα τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς ἀρμονίας ἐβάδισεν καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, ὁ κορυφαῖος αὐτῶς Ἱεράρχης, ὅστις παρητήθη τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀναφανῶν ἐμπροσθεν τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου, τὸν μνημειώδη ἐκείνον λόγον του, «Θρόνον ἐξώσαστε, πόλεως ἀπελάσατε» μόνον τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην ἀγαπήσατε, ἀπατελεὶ καύχημα ἀπαράμιλλον τῆς χριστιανικῆς ρητορείας.

Ὁ Χρυσορῆμων Χρυσόστομος τέλος, ὁ ἀπτότος Ἱεράρχης, ἀνεδείχθη ὁ ὕψιστος τῶν ρητόρων τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδοξίας, ἐκπέμψας ἀπὸ τὸ χρυσορροῦν ὄντως στόμα του τόνους, τοὺς ὁποῖους ὁ ἀρχαῖος κόσμος δὲν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ Κικέρωνος.

Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐλάμπρυνον οὗτοι τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐζησαν καὶ ἔδρασαν οὗτοι, ὥστε καὶ χρυσοὺς ἀπεκλήθη ὁ 4ος αἰὼν καθ' ὃν οὗτοι ἐζησαν.

Σπουδάζαστες οὗτοι ἀρχαῖαι Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, ἤδυνῆσαν δι' αὐτῆς νὰ στηρίξωσιν τὴν κοσμοθεωρίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Οὕτω ἡ ἰδέα τοῦ ἀπολύτου, ἡ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν ἀπαντωμένη, χριστιανικώτερον διατυπώθησιν ὑπ' αὐτῶν, καθίσταται παρτερῶ ἰδέα τοῦ ἐνὸς Θεοῦ.

Γολγοθᾶς δὲ ἐν τούτῳ καὶ Ὀλυμπος, μεγαλειώδως συναντῶνται.

Χαρακτηριστικὸν δὲ ὅτι καλὸν καὶ ὀγιεὺ ὑπάρχει ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ φιλοσοφίᾳ, εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, εἰς τὰς πρὸς τοὺς νέους παραιτήσεις αὐτοῦ ἐπὶ καθάπερ τῆς ροδανιάς τὸ ἀνθὸν δρεφάμενον, τὰς ἀκάνθους παρεῖδμεν οὕτως ἄν — ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας — ἐτὸ δλαθερὸν ἀπορρίψαντες τὸ ἀγαθὸν φυλάζομεν.

Τῶν θεῶν Ἐκείνων λόγων καὶ τοῦ θεοῦ Ἐκείνου παραδείγματος, Ἐκείνων οἴτως ὑπῆρξαν λόγῳ καὶ ἔργῳ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἐπρεπον καὶ διδάσκαλοι τοῦ ἔθνους οἱ ἐπρεπον, ἔραστοι καὶ ἡμεῖς, τιμῶμεν καὶ γεραίρομεν τοὺς τρεῖς τούτους ἀειρότους τῆς σοφίας ποταμούς, τὴν τρισσοφίαν ταύτην λυχνίαν τοῦ πνευματικοῦ στερεώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν συμβολὴν ταύτην εἰς τὴν θεμελίωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐξελήνισιν τῆς, ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνεγνώρισεν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τὸν 11ον αἰῶνα, ἀπεφασίσθη νὰ ἐορτάζεται ἡ μνήμη των καὶ ἡ ἐορτῆ των νὰ θεωρητῆ ἐορτὴ ὁλοκληροῦ τοῦ ἔθνους ἀλλὰ εἰδικῶς ἐορτῆ τῶν σχολείων.

Καλύτερον προτύπων δὲν ἔχομεν ἀνάγκην.

Ν. ΛΥΚΟΣ
Γεν. Γραμματεὺς Δ.Ο.Ε.

Ἀγαπῆτοι κ.κ. Δημοδιδάσκαλοι,

- Είναι γεγονός ότι καταβάλλεται τελευταίως, μεγάλη προσπάθεια διά τήν Παιδεία. — Ἀλλά αἱ ἀνάγκαι εἶναι μεγάλαι. — Ἐτσι τὰ εὐρωπαϊκά μέσα ἐποπτικῆς διδασκαλίας, εἴτε σπανίζουν, εἴτε ὑπάρχουν, σέ μερικά σχολεῖα, ἀλλά καί πάλιν σέ μικρόν ὄριμόν.
- Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, αὐτό πού θά σᾶς προτείνουμε, ἔχει πραγματοποιηθῆ σέ ἄλλες χώρες μέ μεγάλη ἐπιτυχία.
- Ἀκούστε μας: Ἐσεῖς μᾶς βοηθάτε νά ξεδεύσωμε περισσότερα δυναμωτικά **BIBORANGE** καί ἐμεῖς θά σᾶς στείλωμε ἐποπτικά ὄργανα διδασκαλίας, φυσικῆς πειραματικῆς !!
- Ἀνακοινώσατε στούς μαθητάς σας, ὅτι ἂν οἱ γονεῖς των προτιμήσουν νά ἀγοράσουν τὸ **BIBORANGE** ἀντὶ ἄλλων δυναμωτικῶν, τότε ἄς κόψουν τὸ ἐπάνω καπάκι. Σᾶς τὸ δίδουν ἐσᾶς καί ἐσεῖς μᾶς τὸ ταχυδρομεῖτε. Ὅσοι μεγαλύτεροι ὁ ἀριθμὸς τῶν καπακίων, τόσοι περισσότερα ὄργανα λαμβάνετε.
- Σημειώσατε, ὅτι οἱ γονεῖς ἀγοράζουν, διάφορα δυναμωτικά! Συνεπῶς δὲν πρόκειται ἐσεῖς νά τοὺς ὑποχρεώσετε νά ἀγοράσουν δυναμωτικὸ καί νά ξεδευθοῦν, ἀλλὰ ἀπλῶς νά προτιμήσουν ἀντὶ ἄλλου δυναμωτικὸ τὸ **ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ BIBORANGE** !
- Ἄλλὰ τί εἶναι τὸ **BIBORANGE** ;
  - 1) Ἐχει διτομίνας Α, Β, Γ κλπ. καί θά βοηθήσῃ τὸν μαθητὴ νά ἀφομοιώνει τὴ διδασκουμένη ὕλη 100%.
  - 2) Τὰ μάτια του δὲν κουράζονται
  - 3) Θά διαπλάσῃ πῶς ἀθλητικὸ σῶμα καί ἡ ραχοκοκκαλίᾳ του θά ἰσχυροποιηθῇ, ὥστε νά ὑπομένῃ τὸ θρῆνιο.
  - 4) Θά αἰσθάνεσθε ἰκανοποίηση νά βλέπετε τοὺς κόπους σας νά μὴ πηγαινὸν χαμένοι.
  - 5) Ἐχει γεύση πορτοκαλλιοῦ, εἶναι γλυκύτατο.
- Ὅλα αὐτὰ μέ τὸ **ΜΠΙΜΠΟΡΑΝΖ** Ἑλβετίας !!; Βοηθήσατε τὸ σχολεῖο σας, βοηθήσατε τοὺς μαθητάς διπλά !!
- Ἀφομοίωση, ἀλλά καί διδασκαλία καρποφόρα !!
- Ζητοῦμε τὴ **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ**
- Ἐξοπλίστε τὸ Σχολεῖο μέ **ὈΡΓΑΝΑ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ** χωρὶς νά ἐπιβαρυνετὲ τὴν διοίκηση, ἀλλὰ μέ τὰ καπάκια τῶν κυτίων τοῦ Ἑλβετικῆς δυναμωτικῆς **BIBORANGE** !!
- Ὑπάρχει στὰ φαρμακεία καί ἂν οἱ γονεῖς τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἠσφαλισμένοι σέ ὄργανισμό, **ΙΚΑ**, Ταμεῖα κλπ. τότε τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκόμη πῶς ἀπλό, γιατί θά τὸ γράψῃ ὁ γιατρός τοῦ **ΙΚΑ** ἢ τοῦ Ταμεῖου.
- Ὅλοι ἐμπρός γιὰ κάτι καλλίτερο !
- Ὅλα γιὰ τὴ χρυσὴ Νεολαία μας !!
- Στὴν πολυτεχνικὴ ζωὴ πού ζοῦμε, δώσατε στοὺς μαθητάς τις πρῶτες γνώσεις τῆς τεχνικῆς καί θά σᾶς θυμοῦνται σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ !!

Μετ' ἀπειροῦ τιμῆς

ARCO S. A. - ΕΛΒΕΤΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: DR. FERRARI

Ἀκωντήσατε μας:

ΕἰΣΑΓΩΓΕΑ καί ΔΙΑΝΟΜΕΑ ἘΝ ἙΛΛΑΔΙ τοῦ **BIBORANGE**
ARCO S. A. - ΤΑΧ. ΘΥΡΙΑ 1106 - ΑΘΗΝΑΣ

Μία προσφορά εἰς τὰ
σχολεῖα μας
**ΔΙΣΚΟΙ «ΣΕΡΕΝΑΤΑ» ΚΑΙ
«ΠΑΙΔ. ΜΕΛΩΔΙΕΣ»**

- Μὲ σχολικά τραγοῦδια, δημοτικά, προσευχές, ἀπολυτικά, ρυθμικὲς ἀσκήσεις Γυμναστικῆς. Ἐμβατήρια διὰ τὴν 25ην Μαρτίου.
- 70 δίσκοι μέ 120 τραγοῦδια.
Ἐκαστος τιμᾶται δραχ. 35.
- Ἀποστέλλονται ταχυδρομικῶς αἰθμερὸν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.
Δίσκοι μας ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργ. Ἑθνικῆς Παιδείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1) 8-1-1970 Πράξεως τοῦ Ἀνωτάτου Γνωμοδοτικῆς Συμβουλίου.
- Διαθέτομεν ἠλεκτρόφωνα Φίλιπς ρεύματος καί μπαταρίας δραχ. 1650.
- Συμμετέχουν διὰ τὴν ἐγγραφήν τῶν δίσκων μας οἱ χορωδίες: Ἄγγ. Καψάκη, Γιάννη Νούσια, Γιάννη Ἀργυροῦ, Χατζηνικολάου κ.λ.π.
Καλλιτεχνικὴ Ἐπιμέλεια:
ΠΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
Κεντρικὴ πώλησις:
Ἐκδ. «ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ»
Αἰόλου 102 (Χαυτεῖα)
Τηλ. 319.066 — 935.080

ΜΕΓ. ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ
ΓΥΡΟΥ ΕΥΡΩΠΗΣ
12 Ἰουλίου — 8 Αὐγούστου 1970
Ἡμέραι 28
ΑΓΓΛΙΑ — ΣΚΩΤΙΑ — ΓΑΛΛΙΑ — ΒΕΛΓΙΟΝ — ΟΛΛΑΝΔΙΑ — ΓΕΡΜΑΝΙΑ — ΕΛΒΕΤΙΑ — ΑΥΣΤΡΙΑ — ΙΤΑΛΙΑ
μέσω ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ
ΕΞΟΔΑ: Πούλμαν, πορθημίων, ξενοδοχείων, προγεύματος Δρχ. 9.700 (ἔξ ὧν 90 δολάρια καί 7.000 Δρχ.)
ΕΓΓΡΑΦΗ μέ προκαταβολὴν Δρχ. 2.000 εἰς τὸν Ἀρχηγὸν ὁμιλητὴν τῆς ἐκδρομῆς κ. ΔΗΜ. ΣΤΑΣΙΝΟΝ, ὁδὸς Κοραῖ 75, Ν. Σμύρνη Ἀθηνῶν
Τηλ. 932-543 — 676-210

ΠΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
● Θεατρικὰ ἔργα γιὰ τὶς σχολικὰς ἐφορτές.
1. «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» Δρχ. 35
2. «ΣΧΟΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ» » 30
3. «Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ» » 25
4. «ΠΑΙΔΙΚΗ ΦΛΟΓΕΡΑ» » 40
5. «ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΜΕΛΩΔΙΕΣ» » 40
6. «ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΘΡΗΣΚ. ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ» » 80
● Ἀποστέλλονται ταχυδρομικῶς ἐπὶ ἀντικαταβολῇ. Πωλοῦνται εἰς ἕλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καί ἰδιαιτέρως εἰς τὰς ἐκδόσεις:
«ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ»
Αἰόλου 102 — Τηλ. 319.066

ΖΗΤΕΙΤΑΙ
Δημοδιδάσκαλος ὀνόματι «ΔΗΜΗΤΡΟΣ», φοιτήσας εἰς Διδασκαλεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὰ ἔτη 1910—1920 καί κατοικῶν τότε εἰς Ἀθήνας, ὁδὸς Σωκράτους 43, καταγόμενος ἐκ περιφέρειας Σάμου.
Τὸν ἀναζητεῖ συγγενὴς τοῦ Σ. Χρυσομάλλη. Παρακαλεῖται νά γνωστοποιήσῃ διεύθυνσίν του εἰς κυρίαν Βασιλικὴν Σάββα, Δωδώνης 24, Κολωνός — Ἀθῆναι.

ΑΜΟΙΒΑΙΑΙ ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἐπιθετῶ εἰς Ἑκπαιδευτικὴν Περιφέρειαν Καλαβρύτων καί ζητῶ ὅπως μεταθεθῶ ἀμοιβαίως μετὰ συναδέλφου ἀπηρετοῦτος εἰς οἰκονομικὴν Δημοτικὴν Σχολεῖον τῶν Νομῶν Σερρών, Κιλκίς καί Λαρίσας.

Ἡ διεύθυνσίς μου εἶναι: Πέτρος Πλακανδράς, Δημοτικὸν Σχολεῖον Ἀρμολοῶν — Καλαβρύτων Ἀχαΐας.

★

Ἐπιθετῶ εἰς τὸ 3) θέσιον Δημ. Σχολεῖον Περάματος Ρεθύμνης κεμένου ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἡρακλείου — Χανῶν μέ τακτικωτάτην συγχοινωνίαν, ἀπέχοντος περὶ τὰ εἴκοσι (20) χιλιόμετρα ἐκ τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

Ζητῶ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μέ συνδεδεφρον — πλὴν 1) θέσιου — ὑπηρετοῦντα εἰς τὸν Νομὸν Ἡρακλείου.

Γράψατε: Νικολαΐκην Φοῖξον, Πέοαμα Ρεθύμνης.

★

Ἡ διδασκάλασσα Μυροσίνη Μωραῖου συναπηρετοῦσα μετὰ τοῦ συζύγου της, συναδέλφου, εἰς 3) θέσιον Δημ. Σχολεῖον Ὀρεῶς — Μουσακίου (Καρδίτσας) ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μεμονωμένην διὰ τὸν ἑαυτὸν της ἢ μεμονωμένην διὰ τὸν συζυγὸν της ἢ καί δι' ἀμοιβεῖσους ἑαυτῶ μετὰ συναδέλφων ὑπηρετοῦντων εἰς Α' ἢ Β' Περιφ. Λέσβου. (Πληροφορία καί εἰς τηλ. 40-18 Μυτιλήνης).

★

Ἐπιθετῶ στὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Κελεφᾶ — Λακωνίας. Ζητῶ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μέ συνδεδεφρον ὑπηρετοῦντα εἰς Θεσσαλίαν ἢ Μακεδονίαν ἢ Θράκην.

Γράψατε: Μιλτιάδην Παπαδήμον, Κελεφᾶ — Λακωνίας.

★

Ἡ διδασκάλασσα Λαοκαλάκη Μαρία τοῦ 10) θέσιου Νέας Ἀλικαρνασσοῦ, Προάστειον Ἡρακλείου Κρήτης, ἀποστάσεως 2 χιλιόμε., ζητεῖ ἀμοιβαίαν μετάθεσιν μέ συναδέλφον Θεολογικῆς μέχρως ἀποστάσεως 20 χιλιόμε. καί ἑξήντης ἔως 10 χιλιόμε.

Γράψατε εἰς τὴν ἀνωτέρω διεύθυνσιν.

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ κ. ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

Τὴν 19ην Δεκεμβρίου ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς Παιδείας κ. Νικήτας Σιάφης, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς Διευθυντὰς Δημοτικῆς καί Μέσης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἐπισκέφθη τὰς Πάτρας ὅπου ἔδωκε λύσεις σὲ πολλὰ θέματα καί κυρίως εἰς τὸ στεγαστικόν. Εἰς τὴν Νομαρχίαν Πατρῶν ἐδέχθη τοὺς τοπικοὺς δημοσιογράφους καί προέβη εἰς δηλώσεις ἐπὶ ἐκπαιδευτικῶν θεμάτων. Ἐξῆρσε τὴν προσωπικότητα καί τὴν ἐργατικότητα τοῦ διδασκάλου, ἦν διεπίστασεν ἐπισκεφθεὶς ἀρκετὰ δημοτικά σχολεῖα, ὅτινα οἱ διδασκαλοὶ τὰ μετέδωλον εἰς πραγματικὰς κυμέλας. Τὰ καλκαυτικὰ λόγια τοῦ λεβέντη Ὑφυπουργοῦ μᾶς δίδουν νέας δυνάμεις καί τοῦ ὑποσχόμεθα ὅτι τὸ σύνολον τῶν διδασκάλων ἴσασται πάντοτε εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐπάξεις, ἐπιτελοῦντες εἰς τὸ ἀκέραιον τὴν ἐθνικὴν τῶν ἀποστολήν.

ΜΟΛΙΣ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

ΑΠΑΝΤΑ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΓΡΑΝΙΤΣΑ

Μία ἐκδοσις μνημειώδους, ἀπαραίτητος καί βοηθητικῆς εἰς κάθε Ἑλληνα Ἐκπαιδευτικόν. Ὁ Γρανίτσας ἦταν γνωστὸς ὡς τώρα μόνο μέ ἓνα βιβλίον του. Ὁ κ. Μάρκος Γκιόλιας τὸν παρουσιάζει μέ ἕξι ἀνεκδοτὰ καί ἀγνωστὰ βιβλία. Προμηθευτεῖτε τὰ «ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ» ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις:

«ΤΥΜΦΟΡΗΣΙΣ»

Ἰπποκράτους 13 (ἐντὸς στοᾶς)
Τηλ. 619.797 καί 636.333

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Α'. Δι' υπουργικής αποφάσεως υπ' αριθ. 173977/1969 δημοσιευθείσας εις τὸ ὑπ' αριθ. 451/69 ΦΕΚ (τεύχος Γ')

- 1) Νασσπούλου Εὐδοκία, 2) Φίλη Εὐδοξία, 3) Λαζαράτου Στέλλα, 4) Καρασιδίου Αικατερίνη, 5) Παρασκευοπούλου Ἀθανασία, 6) Τασσάκη Σπυριδούλα, 7) Λάδδα Ἑλλά, 8) Γεωργιάδου Δήμητρα, 9) Σαραντοπούλου Δήμητρα, 10) Κατούλα Χρυσούλα, 11) Κορδάση Παναγιώτα, 12) Βλαχάκη Δήμητρα, 13) Κουτσοδημητροπούλου Κυριακή, 14) Οἰκονομίδου Κωνίνα, 15) Πανίδου Σοφία, 16) Κωνσταντοῦλου Αικατερίνη, 17) Σπύγγου Ἀλκμήνη, 18) Μπασιτῆ Κωνίνα.

Β'. Ὁμοίως εἰς τὰ ὑπ' αριθ. 451/1969, 5/13.1.1970, 7/14.1.1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') ἐδημοσιεύθησαν αἱ μεταθέσεις καὶ τοποθετήσεις (ἐπίσει γενικαὶ μεταβολαὶ) τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῶν Δ', Ζ' καὶ Θ' Γενικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Γ'. Ὁμοίως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δημοσιευθεισῶν εἰς τὰ ὑπ' αριθ. 453/31.12.1969, 3/10.1.1970, 7/14.1.1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') μετατίθενται τῆ αἰτήσῃ των καὶ ἰδίαις δαπάναις, δυνάμει τοῦ Ν. 2087/52 οἱ κάτωθι λειτουργοὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως:

- 1) Βαλασάκης Βαλασάκης, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον 2)Θέσιον Ἁγίου Μάρκου — Πολυγύρου, 2) Γιοφτισίου Καλλιόπης, εἰς τὸ 12ον δημ. σχολεῖον Δράμας — Β' Δράμας, 3) Παπαμοστοράκη Νίκη, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Πύργου — Β' Ἡρακλείου, 4) Παπαδοπούλου Εὐγενία, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον 2ον Πτολεμαῖδος — Ἐορδαίας, 5) Παπανικολάου Τασίας, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Ἀφιδίων — Ἀττικῆς, 6) Δαλαρή Γεωργίου, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον 12ον Χαλκίδος — Χαλκίδος, 7) Ἀργεῖτου Χριστίνης, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Καλλιθέας — Φλωρίνης, 8) Μαυρολιᾶ Παναγιώτα, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Οὐρανοπούλεως — Σταγείρων, 9) Χρυσάκη Μαρίας, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Σισιάων — Α' Ρεθύμνης, 10) Πέππα Συνοδῆς, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Κορυφῆς — Β' Τρικάλων, 11) Κουμάκη Ἐρασμίας, εἰς τὸ 12ον Ἡρακλείου — Β' Ἡρακλείου, 12) Παπαδημητρίου Δημητρίου, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Ἐρισσοῦ — Σταγείρων, 13) Κεσκελιδῆ Ἀθανασίου, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Κροχωρίου — Ἐορδαίας, 14) Γιαννακοπούλου Βασιλικῆς, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Γριζοκάμπου — Πυλίας, 15) Παλάκη Δεσποίνης, εἰς τὸ δημ. σχολεῖον Πιθαρίου — Β' Χανίων.

Δ'. Ὡσαύτως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δημοσιευθεισῶν εἰς τὰ ὑπ' αριθ. 454/31.12.1969 καὶ 3/10.1.1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') μετατίθενται τῆ αἰτήσῃ των καὶ ἰδίαις δαπάναις καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ΑΔΣΕ πρὸς τοποθέτησιν των εἰς τὸ ΠΥΣΔΕ Ἀττικῆς ἢ Πειραιῶς ἵνα τοποθετηθῶσιν ὑπ' αὐτῶν ὀριστικῶς εἰς κενὰς θέσεις τῶν σχολείων τῆς Περιφερείας Τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας αἱ κάτωθι διδασκάλισσαι καὶ νηπιαγωγοί:

- Διδασκάλισσαι: α) Ἐκ τοῦ Α' Πίνακος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 34 μέχρι καὶ τοῦ ἀριθμοῦ 72 συμπεριλαμβανομένου (Μούτλια Μαίρη). β) Ἐκ τοῦ Β' Πίνακος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 11 μέχρι καὶ τοῦ ἀριθμοῦ 23 συμπεριλαμβανομένου (Μαμμά Ἄνω). Νηπιαγωγοί: Νικολάου Βασιλικῆ, ἐξαντηθέντος τοῦ πίνακος.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Β'. Ὁμοίως δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπ' αριθ. 182881/22.12.1969 δημοσιευθείσας εἰς τὸ ὑπ' αριθ. 452/31.12.1969 ΦΕΚ (τεύχος Γ') διορίζονται αἱ κάτωθι πτυχιούχοι νηπιαγωγῶν καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντιστοιχῶς ἐκάστη ὀνόματι ἀναγραφομένου Ἐπιθεωρητοῦ Δημ. Ἐκπ/σεως:

- 1) Μελιανοῦ Σταματία τοῦ Ἰωάννου — Κῶ. 2) Παντελίου Μαρία τοῦ Ἰωάννου — Α' Ρόδου. 3) Ματσάγγου Μαρριέττα τοῦ Ἐμμανουήλ — Α' Ρόδου. 4) Βηρσαρίου Ἀργυρῆ τοῦ Ἀντ. — Κῶ. 5) Τσουκάλη Καλοτίνα τοῦ Νικήτα — Α' Ρόδου. 6) Πετρακάκη Θεονία τοῦ Κωνίου — Α' Ρόδου. 7) Σαρρή Εἰρήνη τοῦ Δημ. — Α' Ρόδου. 8) Πιζάνια Σοφία τοῦ Παράσχου — Β' Ρόδου. 9) Κιόρου Εἰρήνη τοῦ Σταματίου — Α' Ρόδου.

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

Εἰς τὸ ὑπ' αριθ. 453/1969 ΦΕΚ (τεύχος Γ') ἐδημοσιεύθησαν αἱ προαγωγαὶ τῶν κάτωθι λειτουργῶν Δημ. Ἐκπαιδεύσεως:

- α) Δημοδιδασκάλων. Ἐκ τοῦ 8ου εἰς τὸν 7ον βαθμῶν: Τσάμη Γεωργίου, εἰς τὴν διάθεσιν Ἐπιθεωρητοῦ Α' Πατρῶν. β) Νηπιαγωγῶν. Ἐκ τοῦ 8ου εἰς τὸν 7ον βαθμῶν: 1) Καραβελάκη Χρυσούλας, τοῦ νηπιαγωγείου Τριλόφου — Α' Πιερίας. 2) Ἀρόπη Ἑλένη, τοῦ νηπιαγωγείου 4ου Πατρῶν — Α' Πατρῶν. 3) Βουγιούκα Ἀναστασίας, τοῦ νηπιαγωγείου 3ου Πατρῶν — Α' Πατρῶν. 4) Παυλίδου Ἀνδρομάχης, τοῦ νηπιαγωγείου Λευκαδίων — Β' Βεροίας. 5) Τσιλιγκάκου Αικατερίνης, τοῦ νηπιαγωγείου 3ου Ἡρακλείου — Α' Ἡρακλείου. 6) Μουσουράκη Εὐαγγελίας, τοῦ νηπιαγωγείου Μοιρῶν — Α' Ἡρακλείου. 7) Βαρούχα Κλειῶς, τοῦ νηπιαγωγείου 4ου Ἡρακλείου — Β' Ἡρακλείου. 8) Σουλταντῶνη Εἰρήνης, τοῦ νηπιαγωγείου Ποταμίας — Παραμυθίας.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Α'. Διὰ Β.Δ. 1969 δημοσιευθέντων εἰς τὰ ὑπ' αριθ. 452/1969, 9/1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') ἀπεχώρησαν τῆς ὑπηρεσίας ὡς συμπληρώσαντες τριακονταπενταετῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, οἱ κάτωθι λειτουργοὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως:

- α) Ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ: 1) Σπυριδάκης Νικόλαος, 2) Μύλης Γεώργιος, 3) Κονιάτης Κων/νος, 4) Παπαντωποπούλου Παναγιώτα, 5) Ἀγγελίδου Ἀλεξάνδρα. β) Ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ: 1) Κουλουράκης Βασίλειος, 2) Λακιδιώτης Φώτιος, 3) Πελεκάσης Σταυρούλα, 4) Γεωργόπουλος Ἀνδρέας, 5) Καραβέλας Μιχαήλ, 6) Μπουκουβάλα Ὀλγα. Β'. Ὁμοίως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δημοσιευθεισῶν εἰς τὰ ὑπ' αριθ. 453/1969, 454/1969, 2/1070, 9/1970, 7/1970, ἐγένοντο δεκταὶ αἱ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησεις τῶν κάτωθι λειτουργῶν Δημ.τ. Ἐκπαιδεύσεως: α) Ἐπὶ βαθμῷ 8ῳ: 1) Ἀλεξοπούλου Εὐμορφίας, 2) Σουλίδου Στεφάνου, 3) Κεφαλίδου Εὐθυμίας. β) Ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ: 1) Ντεμαρίνη Πέτρου, 2) Βαδάση Γεωργίας. γ) Ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ: 1) Καμάνη Ἀλκιβιάδου, 2) Μούλια Ἀγγελίδου, 3) Σπυρούλη Σπυριδ.,

4) Οὐζούνη Ἀναστασίας, νηπιαγωγῶν.

- δ) Ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ: 1) Καρδάση Εὐγενίας, 2) Κουλούρα Κυριακῆς, 3) Μαρينوπούλου Αικατερίνης, 4) Πετρίδου Κατίνας, 5) Τσουκαλά Ἀλεξάνδρας, 6) Γεσάκη Γεωργίου, 7) Κυπραίου Ἐργίτης, 8) Καπλιανίδου Ἀλεξάνδρας, 9) Τάτση Ἀναστασίας, 10) Παπαδημητρίου Ἐλένης, 11) Καφοκαβάδη Σπυριδωνος, 12) Νούσα Νικολάου, 13) Γιατράκα Εὐσυνίας, 14) Κραμητῆ Γεωργίου, 15) Μυλόνα Βενετίας, 16) Παπαδοπούλου Θεοδώρας.

- ε) Ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ: 1) Παππά Σπυριδωνος, 2) Τασιοπούλου Λάμπρου, 3) Τσιλικά Θωμά, 4) Σιμαγλέκη Μαρσιάνης, 5) Κουζηγιάνη Κωνσταντίνης, 6) Καφαντάρη Ἰωάννου.

Γ'. Ὡσαύτως εἰς τὸ ὑπ' αριθ. 8/14.1.1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') ἐδημοσιεύθη Β.Δ. τῆς 16.12.1969 δι' οὗ ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ 27.11.1969 ὁ ἐπὶ βαθμῷ Ἐπιθεωρητοῦ Α' Ἐπιθεωρητῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ἀνδρέας Παπαρηγόπουλος τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας Ζακύνθου, ὡς συμπληρώσας τριακονταπενταετῆ πραγματικὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

Εἰς τὸ ὑπ' αριθ. 10/14.1.1970 ΦΕΚ (τεύχος Γ') ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἀναδρομικαὶ προαγωγαὶ τῶν κάτωθι λειτουργῶν Δημ.τ. Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Π.Υ.Σ. Δ.Ε. Ν. Σερρών. Ἀπὸ 24.11.1968: -

- α) Δημοδιδασκάλων. Ἐκ τοῦ 8ου εἰς τὸν 7ον βαθμῶν: 1) Παπαδάκη Ζαχαρίου, 2) Δούκα Νίκης, 3) Δημοπούλου Παρασκευῆς, 4) Κοτᾶκη Γεωργίας, 5) Βαρδουζάκη Μαρίας, 6) Φίκα Μαρίας.

- Ἐκ τοῦ 7ου εἰς τὸν 6ον βαθμῶν: 1) Διαμαντῆ Φωτίου, 2) Ἀραλικίδη Νικολάου, 4) Καρύδα Παναγιώτου. β) Νηπιαγωγῶν. Ἐκ τοῦ 9ου εἰς τὸν 8ον βαθμῶν: 1) Σινιάτη Γιαννούλας, 2) Φλωράκη Ἐλευθερίας, 3) Μαντωνάκη Κυρ., 4) Ἀντωνοπούλου Σταυρούλας. Ἀπὸ 25.11.1968:

- α) Δημοδιδασκάλων. Ἐκ τοῦ 8ου εἰς τὸν 7ον βαθμῶν: 1) Κεσιδού Χαρίκλειας, 2) Γκοντοῦ Μιχαήλ, 3) Τάτση Χρίστου, 4) Κοτσῶνη Σπυριδωνος, 5) Τσιάμη Ἀγαθοκλέως, 6) Γκαϊτατῆ Ἀθανασίου, 7) Χονδρογιάννη Χρυσούλας, 8) Χαραλάμπους Λαζάρου, 9) Πευκιανῆ Ἐμμανουήλ, 10) Κιτάτση Χαραλάμπους, 11) Γεωργιάτη Βασιλείου, 12) Γνωστοπούλου Χρίστου, 13) Παπαδοπούλου Ἰωάννου.

- Ἐκ τοῦ 7ου εἰς τὸν 6ον βαθμῶν: 1) Χατζηπαναγιώτου Κων/νου, 2) Παπαγεωργίου Νικήτα, 3) Ἀλεξοπούλου Ἀναστασίας, 4) Μάσιου Ζωῆς. β) Νηπιαγωγῶν: Ἐκ τοῦ 9ου εἰς τὸν 8ον βαθμῶν: Κωνσταντινίδου Ὀλγας. Ἀπὸ 11.12.1968:

- α) Δημοδιδασκάλων. Ἐκ τοῦ 7ου εἰς τὸν 6ον βαθμῶν: 1) Θωμάκου Ποτίτσας, 2) Πολίτου Αικατερίνης, 3) Χοστέλλη Βασιλ. Ὁμοίως προάγονται ἀναδρομικῶς οἱ κάτωθι λειτουργοὶ Δημ.τ. Ἐκπ/σεως: 1) Παναγιωτοπούλου Αικατερίνη, νηπιαγωγός, εἰς τὸν 6ον βαθμῶν ἀπὸ 6.9.1966, 2) Βαφειάδου Ἐλένη, δημ/σσα, εἰς τὸν 6ον βαθμῶν ἀπὸ 6.11.1968, 3) Πανάς Γεώργιος, δημ/λος, εἰς τὸν 6ον βαθμῶν ἀπὸ 23.10.1968 καὶ 4) Μήτκας Ἀλεξάνδρος, εἰς τὸν 6ον βαθμῶν ἀπὸ 23.11.1968.

ΔΡΑΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

■ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

Τὴν 26ην Ὀκτωβρίου 1969 διδάσκαλοι καὶ νηπιαγωγοὶ τῆς ἀκριτικῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Ἀμυνταίου, τῆ πρωτοβουλία τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ αὐτῶν κ. Βασιλείου Σωτηροπούλου, ἐπισκέφθησαν τὸ φυλάκιον ΚΟΤΛΑ ΠΡΕΣΠΩΝ εἰς τὸ ὅποιον προσέφεραν μίαν σημαίαν καὶ διάφορα δῶρα εἰς τοὺς στρατιώτας του.

Κατὰ τὴν παραβούσιν τῆς σημαίας ἐλαβε χώραν, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπισκεπτῶν ἐκδρομῶν, σῆματος καὶ ἀπλῆ τελετὴ ἐν μέσῳ συγκινητικῆς ἀτμοσφαιρας.

Ἐκ τοῦ γεγονότος, Ἐπιθεωρητῆς, διδάσκαλοι, νηπιαγωγοὶ καὶ λοιποὶ ἀφιχθέντες ἐκεῖ ἐξ Ἀθηνῶν ἐκδρομεῖς ἔζησαν στιγμὰς ἐθνικῆς ὑπερεξόσεως αἱ ὅσαι ἴδᾳ παραμένουν ἀνεξίτηλοι ἐφ' ἔρου ζωῆς.

■ ΠΑΙΟΝΙΑΣ

Τὴν 16ην Νοεμβρίου 1969, εἰς τὸ ἀκριτικὸν χωρίον Σκοῦ — Παιονίας, ἐγένετο τὸ μνημόσυνον τῶν ἀγλῶς σφαγιασθέντων τὴν 13ην Νοεμβρίου 1948, ὅπῳ τὸν ἀναρχοκομμουνιστῶν, στρατιωτῶν καὶ κατοίκων τοῦ χωρίου, καθὼς καὶ τῆς ΗΡΩΪΔΟΣ νηπιαγωγῶν Βασιλικῆς Παπαθανασίου. Μετὰ τὴν ἐκμνημόσυνον δέσιν κατέθεσαν στεφάνους, μεταξὺ ἄλλων, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Μετάρχου Ἐδέσης, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ Α. Σαμαράς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Διδακταλικοῦ Συλλόγου, Ἐμμ. Γκουνιάγας καὶ ὁ Διοικητῆς Χωροφυλακῆς, Ἰηολοῦθησεν ἐκμνησμένη ὄμιλα ἀπὸ τοῦ διδασκάλου Γ. Σατζάνη, ὅστις ἐξωντόνευσε τὸ μαρτύριον τῆς ἡρωίδος. Ἐμπρὸς εἰς τὴν προσημνὴν τῆς Παπαθανασίου, ἀπηγγέλησαν ἐθνικὰ ποιήματα.

■ ΕΟΡΔΑΙΑΣ

ΠΤΟΛΕΜΑΪΣ.— Εἰς συγκέντρωσιν ἐλεγκτοῦ ἀκροατηρίου ἐδόθη τὴν 21ην παρελθόντος Δεκεμβρίου, ὅπῳ τοῦ διδακταλικοῦ Συλλόγου Ἐορδαίας, ἡ δευτέρα κατὰ σειράν διὰλέξις τῆς τρεχοῦσης πνευματικῆς περιόδου, μετ' ὀμιλήτην τὸν ἀφιχθέντα ἐξ Ἀθηνῶν κ. Γεώργιον Κων/τζίδρον, ἀνότερον ὑπέλληλον τοῦ Ἱπποκράτους Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ μετ' ἑνα ἄκρος ἐνδιαφέρον, σοφῶν ἐθνικῶν θέμα ἐΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ.

Τὸν ὀμιλήτην, διεελθόντα μετὰ μεγάλης ἐκτενείας τὸ θέμα του καὶ ἀποσπᾶντα δικαίως τὰ παρατεταμένα χειροσχητήματα τῶν παρερηθέντων, ἐκαρπονίσασεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Θεοδόσιος Κυριακίδης, ὁ ὅποιος καὶ τὸν ἠγαθήσθησεν ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, διότι μετὰ μεγάλης προθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως ἀπεδέχθη τὴν πρόκλησιν τῶν νῦν ἡμιλήτων εἰς τὴν πόλιν τῆς Πτολεμαῖδος.

Τὴν ἡμιλήτην ἀποχρησθήσαν ὁ Διευθυντῆς Πτολεμαῖδος κ. Ἀριστέλης Λευκοπόλις, ὁ κ. Φωφόρος, ἐκπαιδευτικὸς τῆς IX Μεραρίας, ὁ Ἐπιθεωρητῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως περιφερείας Ἐορδαίας κ. Πέτρος Τριβόρας, ὁ Διοικητῆς τῶν Στατιστικῶν μονάδων καὶ τῶν τοιαύτων Χωροφυλακῆς Πτολεμαῖδος, σήμας ὁ πνευματικὸς κήμος ἤτε ἐν λόγῳ πλείους καὶ ἐπαρχίας Ἐορδαίας καὶ πλείους κήμου.

Τὴν μεσημέριον κατετέθη γεύμα πῶς εὐτῆν τοῦ ὀμιλήσαντος εἰς τὸ ὅποιον παρεβῆσαν καὶ οἱ κ.κ. Λήμαρος, Φωφόρος, Ἐπιθεωρητῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Διοικητῆς Τ.Ε.Α. καὶ Χωροφυλακῆς, ἐκ δὲ τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως τοῦ Συλλόγου οἱ κ.κ. Θεοδόσιος Κυριακίδης καὶ Κωνσταντῖνος Τσιφτοδάκης.

ΠΡΧΙΣΕΝ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΙΣ

Δημοσιεύμεν ἐγκύκλιον τοῦ Ἐπιτ. τοῦ Καρύστου, ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ ἀποφάσει τοῦ κλάδου.

Πρὸς

Τοὺς κ.κ. Διτὰς Σχολείων, διδασκάλους καὶ νηπιαγωγούς τῆς Περιφέρειας Ἐδρας τῶν

Λαβόντες γνώσιν τῆς ἱστορικῆς καὶ γενναίας ἀποφάσεως τῆς Διδασκαλικῆς Ὄμοσπονδίας Ἑλλάδος, περὶ δωρεᾶς εἰς τὸ Βασιλικὸν Ναυτικὸν μίας Ναυτικῆς μονάδος, ἐκ μέρους τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἀπόλυτον καὶ θερμὴν συμπάρασάσιν εἰς μίαν πράξιν ἐθνικῆς εὐθύνης καὶ ἀναγνώσεως τοῦ συναήκειν.

Ἡ πράξις αὕτη, τιμᾷ ἰδιαιτέρως τὸν διδασκαλικὸν κλάδον καὶ τὴν ἀξίαν ἡγεσίαν του καὶ ἀποτελεῖ ἀσφαλῆς τεκμήριον τῆς οὐσιαστικῆς ἀλλαγῆς καὶ τοῦ ὑψηλοῦ αἰσθηματος εὐθύνης τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων ἔναντι τοῦ ἔθνους.

Ἐπεὶ οἱ Ἑλληνες διδάσκαλοι, ἐν ἐνεργείᾳ ὄντες καὶ συναξιοῦχοι ἀργότερον, θὰ παρακολουθοῦν μὲ τὴν ψυχὴν τεταμένην, τὴν, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ, δρᾶσιν τοῦ ἱδικοῦ των καταδρομικοῦ, τοῦ Βασιλικοῦ μας Ναυτικοῦ καὶ θὰ συμμετέχουν ψυχικῶς εἰς πᾶσαν αὐτοῦ ἐνεργείαν.

Συνιστῶμεν ὅθεν ἐκθύμως τὴν ἀνάπτυξιν πᾶσης πρωτοβουλίας διὰ τὴν ὑλοποίησιν τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τῆς ἡγεσίας σας, βέβαιον ὅτι ἐπιτελεῖτε ὑψηλὸν καὶ γενναῖον καθήκον ἔναντι τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς διδασκαλικῆς τάξεως.

Ἐπι τῆς ἐγγενοῦς ἡμῶν προσπαθείας, θὰ ἔχετε ἀπόλυτον τὴν ἡμετέραν ἐνθουσίαν καὶ ὀλικὴν συμπάρασάσιν. Εἰς ἐνδειξὴν δὲ καὶ ὑλοποίησιν τούτου, ποιούμεν ἠνωρξιν τῆς ἱεράς μας προσπαθείας, καταθέτων ἐκ τοῦ μισθοῦ καὶ χιλίας (1.000) δραχμᾶς εἰς τὸν Σύνλογόν σας, ὡς πρώτην δόσιν καὶ πέραν ἐκείνων ὅτινα ἡ ἡγεσία τῶν διδασκάλων θὰ καθορίσῃ ὡς ἀτομικὴν προσφοράν.

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Ἐπιθεωρητὴς ΚΩΝΙΝΟΣ Π. ΚΙΟΥΣΗΣ

Ἐξοχωτάτους κ.κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ
Πρόεδρον Κυβερνήσεως — Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας
ΝΙΚΗΤΑΝ ΣΙΩΡΗΝ
Ἐπιθεωρητὴν Ἐθνικῆς Παιδείας
Ἐνταῦθα

Διδάσκαλοι Ἰου Δημοτικοῦ Σχολείου Κερασινίου — διαπρῶσιον κήρυκες Πνευματικῆς ἀμύνης φιλάτης Πατρίδος — διενεργήσαντες κλήρωσιν εἰδῶν προσφερθέντων ὑπὸ γονέων, συνεκέντρωσαν 2.775 δραχμᾶς, αἵτινες κατετέθησαν δεόντως, ὡς συμβολὴ Ἑλλήνων διδασκάλων, διὰ Πολεμικὴν ὁμιλίαν Ἑλλάδος.

Θερμοτάτη παράκλησις, ἀγορασθησόμενη ναυτικῇ πολεμικῇ μονάδῃ, ἀνομοσθη εἰς ἑαυτοὺς Παπαδόπουλους.

Διευθυντὴς Σχολείου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΓΚΑΣ

Πρὸς

Τὸν Ἀξιότιμον
Κύριον Χαράλαμπον Λάμπρον
Πρόεδρον Διδασκαλικῆς Ὄμοσπονδίας
Ἐνωφάντος 15α
Εἰς Ἀθήνας

Κύριε Πρόεδρε,
Μὲ ἰδιαιτέρως χαρὸν ἀνεγνώσα ἀποφασίαν τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων δι' ἀ-

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Τὴν 28ην Ἰανουαρίου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξαγγέλλων ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ ἐνίσχυσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐτόνισεν, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις χορηγεῖ ἐπὶ πλέον εἰδικὸν ἐπίδομα εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκ δρχ. 200 μὴ συμψηφιζόμενον πρὸς ἕτερα ἐπίδομα. Οὕτως οἱ λειτουργοὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, λαμβάνουν συνολικῶς ἐπίδομα ἐξ 700 δραχμῶν μηνιαίως. Ἡ χορήγησις τοῦ ἐπιδόματος αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἐκδηλώσιν ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς των, συμφώνως πρὸς τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Διὰ πρώτην φοράν, ἀναγνωρίζεται ἐμπράκτως, τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὑπὲρ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἄρα τῇ ἐξαγγελίᾳ τῶν ὡς ἄνω μέτρων ὑπὲρ τῶν διδασκάλων, ἡ Δ.Ο.Ε. ἀπέστειλε πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν τὸ κατωτέρω τηλεγράφημα :

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Ἐξοχωτάτους κ.κ. :

1. Ἐθνεγέρτην Πρωθυπουργὸν ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ.
2. Α' καὶ Β' Ἀντιπροέδρου Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ΣΤ. ΠΑΤΤΑΚΟΝ καὶ ΔΗΜ. ΠΑΤΙΛΗΝ
3. Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ ΝΙΚ. ΜΑΚΑΡΕΖΟΝ.
4. Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν ΑΔΑΜ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΝ.
5. Ὑφυπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας ΝΙΚ. ΣΙΩΡΗΝ.

Ἐνταῦθα

Διδάσκαλοι Ἑλλάδος ἐν ἀκράτῳ χαρᾷ τελούντες ὑποβάλλουν ὕμνῳ δι' ἡμῶν ἐγκαρδίας εὐχαριστίας δι' ἐξαγγελθέντα μέτρα βελτιώσεως ἀποδοχῶν των ΣΤΟΠ.

Πρώτην φοράν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει λόγῳ καὶ ἔργῳ ὑψηλὸν λειτουργήμα καὶ ἐθνικὴν προσφοράν διδασκάλου ΣΤΟΠ.

Συγκεκριμένῳ βαθύτατα διὰ στοργικὸν ὕμνῳ ἐνδιαφέρον πρὸς ἀφανεῖς ἐργάτας Ἐθνικοῦ μεγαλείου, διαδηλοῦσιν διὰ μίαν εἰσέτι φοράν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν Ἐθνικὴν Ἐπαναστατικὴν Κυβέρνησιν 21ης Ἀπριλίου 1967 ΣΤΟΠ.

Διὰ τὴν Διδασκαλικὴν Ὄμοσπονδίαν Ἑλλάδος

Ὁ Πρόεδρος
Χ. ΛΑΜΠΡΟΥ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΝΙΚ. ΛΥΚΟΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

γορᾶν Ναυτικῆς πολεμικῆς μονάδος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ μας.

Ἀνεμίσθη καὶ πάλιν τὴν ὥρασιν ἀποστολῆν τοῦ Ἑλλήνου διδασκάλου νὰ πρωτοστατῇ εἰς πᾶσαν κοινωνικὴν ἀλλά καὶ Ἐθνικὴν ἀποστολήν.

Ἀποφάσει τοῦ περὶ ἡμᾶς Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἀπευθινόμεν τὰ πλέον θερμὰ καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια τοῦ λαοῦ τῆς ἱεράς Πόλεως τοῦ Μεσολογγίου.

Βεβαιώσατε ὅπαντας τοὺς προσφιλεῖς μας διδασκάλους ὅτι ἡ ὥραία ἀποφασίς σας συνεκίνησε βαθύτατα τοὺς Πανελλήνους.

Προσωπικῶς, ὡς Ἐκπαιδευτικὸς, ἐπιθυμῶ νὰ μετάσχω τοῦ ὠραίου ἔργου μὲ προσφοράν χιλίων (1.000) δραχμῶν ἐξ ἴδιον τὰς ὁποίας προσφέρω ἀπὸ τοῦδε.

Ἐυχροὶ ἀλοφύχως πρὸς ὑμᾶς προσωπικῶς, τὸ Διοικητικὸν καὶ Ἐπιθεωρητικὸν Συμβούλιον καὶ πάντας τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους διδασκάλους, πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ πρόδοον διὰ τὸ καλὸν τῆς μαθητιώσης νεολαίας καὶ τῆς νέας Ἑλληνικῆς γενεᾶς τῆς δημιουργουμένης κάτω ἀπὸ τὴν περρωτισμένην ἡγεσίαν τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967.

Μετὰ χαίρεσιμῶν

Ὁ Δήμαρχος Ἰ. Π. Μεσολογγίου
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ Δ.Ο.Ε.

Τὴν 21.1.70 ἡ Διοίκησις τῆς Δ.Ο.Ε. ἐν ὁλομειλίᾳ ἐπεσκέφθη, κατόπιν προσκλήσεως, τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στόλου Ἀντιναύαρχον κ. Κ. Μαργαρίτην. Ἡ ὑπακοχὴ τῆς Διοικητικῆς ἐγένετο ἐν φιλικῇ καὶ ἐγκαρδία ἀτμοσφαιρᾷ, καθ' ἣν, ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγός, ἀφροὺς ἡμέρας, ἐπὶ τῇ Διοίκησιν διὰ τὴν γενναίαν, ἱστορικὴν καὶ συγκινητικὴν χειρονομίαν εἰς ἣν οἱ διδάσκαλοι προέβησαν, σχετικῶς μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐνδόξου μας Ναυτικοῦ διὰ Πολεμικῆς Μονάδος, εἰτα ἀνεφέρθη εἰς τὸν ρόλον καὶ τὴν συμβουλήν τοῦ διδασκάλου τόνισας ὅτι ὁ ρόλος οὗτος ἦτο καὶ εἶναι σημαντικὸς ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐξελίξει τοῦ ἔθνους, διότι ἡ ψυχὴ τοῦ ἔθνους ἔγκειται εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς νεολαίας, εἰς ἣν φορεὺς καὶ ἐμπνευστὴς τῆς ἰδέας τῆς Πατρίδος εἶναι ὁ διδάσκαλος.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος τῆς Δ.Ο.Ε. ἐνημέρωσε τὸν ἀρχηγὸν Ναυτικοῦ ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τῆς προσφοράς τῶν διδασκάλων εἰπόν, ὅτι ἡ συμβολικὴ αὐτῇ προσφορά πρὸς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις φερεῖ τοὺς διδασκάλους εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν Ἐθνικῶν ἐπιτιμῶν. Ἡ χειρονομία αὕτη ἀπὸ τὸν πάντα πρωτοπόρον διδάσκαλον, πιστεύομεν, ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἔναυσμα, ἵνα, τὸ παράδειγμά του, μιμηθῶν καὶ ἄλλαι τάξεις Ἑλλήνων.

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ Εἰς ΤΟΝ 3ον ΒΑΘΜΟΝ

Ἐπὶ τῇ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Παιδείας ἀπεστάλη τηλεγραφικὴ διαταγὴ πρὸς τὰ Α.Υ.Σ.Δ.Ε., ἵνα προβάσιν εἰς τὴν σύνταξιν πινάκων προακτῶν συναδέλφων εἰς τὸν 3ον βαθμὸν, βάσει τοῦ ἐσχάτου δημοσιευθέντος Β.Δ. 813/1969, μὲ ποσοστὸν 40%. Ὡς ἡμερομηνία λήξεως τῆς συντάξεως, ὀρίζεται ἡ 15η Φεβρουαρίου ἐ.ε.

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ Εἰς ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ὀρίζεται ἡ ἀκολουθία τῶν Προεδρείων Α.Ε.Σ., Α.Δ.Σ.Ε., Α.Γ.Σ.Ε. καὶ Α.Σ.Ε.Ε.:

Πρόεδρος Ἀν. Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὁ κ. Νικόλαος Μπάρκας.

Ἀντιπρόεδροι: Κων/νος Κούρκουλας καὶ Δημοσθένης Ἀρκουβάς,

Πρόεδρος τοῦ Α.Γ.Σ.Ε. ὁ Νικόλαος Μπάρκας, Πρόεδρος τοῦ Α.Δ.Σ.Ε. ὁ Κων/νος Κούρκουλας.

Πρόεδρος τοῦ Α.Σ.Ε.Ε. ὁ Δημοσθένης Ἀρκουβάς.

Κατανεμόνται τὰ Μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου μεταξύ Α.Γ.Σ.Ε., Α.Δ.Σ.Ε. καὶ Α.Σ.Ε.Ε., ὡς ἀκολουθῶν:

Α'. Μέλη τοῦ Α.Γ.Σ.Ε.: Νικόλαος Μπάρκας, Ἰωάννης Κουσκουλάς, Ἀθανάσιος Στάμος, Δημήτριος Φιλάρετος καὶ Ἰωάννης Κιτσαράς.

Β'. Μέλη τοῦ Α.Δ.Σ.Ε.: Κων/νος Κούρκουλας, Ἰωάννης Κουσκουλάς, Δημοσθένης Ἀρκουβάς, Ἀθανάσιος Στάμος, Ἀνδρέας Κουροπόμπος.

Γ'. Μέλη τοῦ Α.Σ.Ε.Ε.: Δημοσθένης Ἀρκουβάς, Κων/νος Μαλοῦκος, Ἀνδρέας Παπανδρέου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Λόγω ἐπικαιροῦ ὄλης, τὰ ληφθέντα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα, δεκάδων συλλόγων τῆς Χώρας, θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ ἐπόμενον «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ»

Τὸν Β' Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως κ. Δ. Πατίλην ἐπεσκέφθη τὴν πρῶτα τῆς 10ης Ἰανουαρίου κλιμάκιον τῆς Δ.Ο.Ε. ἐκ τῶν κ.κ. Χ. Λάμπρου, Προέδρου, Δ. Καρέστη, Β' Ἀντιπροέδρου καὶ Ν. Λύκου, Γενικοῦ Γραμματεῦς, πρὸς τὸν ἀνεκοίνασε τὴν ἱστορικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κλάδου διὰ τὴν ἀγορὰν πολεμικῆς ναυτικῆς μονάδος. Διεβεβαίωσε δὲ τούτων, ὅτι οἱ διδάσκαλοι τῆς Χώρας, πρόμαχοι τῶν Ἐθνικῶν Ἰδεῶν, εὐρίσκονται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς Ἐθνεγερσίας τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967.

Ὁ κ. Πατίλης συνεχάρη ἐγκαρδίας τὴν Διοίκησιν τῆς Δ.Ο.Ε. καὶ δι' αὐτῆς ὅπαντας τοὺς συναδέλφους τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν των εἰς τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδεώδη καὶ τὴν γενναίαν προσφοράν, ἐκ τοῦ ὑστερήματός των, πρὸς τὰς ἐνόπλους μας δυνάμεις. Ἐτόνισεν δὲ, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις περιβάλλει μὲ ἀπερίοριστον ἀγάπην τοὺς διδασκάλους καὶ ὅτι ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, περὶ ἰδιαιτέρως μισθολογικῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν, θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τοῦ 1970.